

Draugai, skaitykit ir platinkit "Kova"!
 Politikos, Ekonomijos ir Literatūros Savaitinis Laikraštis
LIETUVIU SOCIJALISTU SANJUNGOS ORGANAS.

Prekiuoja: metui \$2, pusmečiui \$1. Adresas: 1815 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 24. Philadelphia, Pa. 11 d. Birželio, [June] 1909 m. Met. V.

BURZUAZISKOS IR SMULKIAI-BURZUAZISKOS SRIOVĖS SOCIJALIZME.

(Tęsa.)

Taigi ateityj; visuomenės rankas turės pereiti fabrikai, dirbtuvės, geležkeliai, laivai, žemės ir t.t., tai yra—visi išdirbimo įnagiai.

Ateities visuomenė nebėgs paskui pelną ir jai nerupės savo narių išnaudojimas. Ateities visuomenei rūpės išdirbimas to visko, kas reikalinga jos nariams, eis prie to, kad kogeniausia aprupinti visus savo reikalus. Aprupinti gi galima bus tik tuomet, kada visi galintieji dirbt turės išpildyt savo priedermes.

Taigi jau žinom, jog ši tvarka vis labiau neatsako visuomenės reikalams, ir jog ateities surėdyme išdirbystė turės būti visuomenės rankose. Teip turės būti,—bet kokių kelių tai įvyks? Reikia neužmiršti, jog patys kapitalistai neatsisakys nuo savo pelno ir neperstos nuo darbininkų imti savo naudai pridėdamąją vertybę.

Prisižiūrėkim arčiau dabartiniams laikams. Plėtojasi pramonė, auga kapitalizacija, sykiu su ja auga darbininkų klesas ir kyla vis aštresnė klesų kova. Darbininkų susipratimas kyla, jie vis atsakantesnius kelius išranda savo kovoj su išnaudojimu. Ir juo smarkiau auga kapitalizacija, smarkiau kils klesų kova, juo aštresni bus ir santikiai tarp buržuazijos ir proletarijos. Dabar, laike kovos, laimėja tai proletarija,

tai buržuazija, pagal tai, kas stipriau laikosi. Stipriau laikosi tas, ką didesnį skaitlių suprantančių savo reikalus savo eilėse turi, arba kas turtingesnis pinigais; kovotojų tvirtume turi didelę svarbą ir savo reikalų supratimas ir laimėjimo viltis. Nuo to, kaip šie dalykai toliau eis, prigulės ir tolimesnės kovos pasekmės. Žinia, kapitalistų rankose turtai vis auga, ir šiam dalyke jie vis smagiau jausis; pas darbininkus gi turtas nelošia tokios rolės kaip pas kapitalistus. Žinia, turint turtingą sąjungą, galima ilgiau laikytis; bet, ir priešingai, turtinga sąjunga tankiai mažina darbininkų upą. Jei-gu paimsim tik skaitlių, o teiposgi savo reikalų supratimą, viltį į galutinį laimėjimą, tai tas viskas pas darbininkus gana smarkiai auga. Auga darbininkų skaitlius, auga jų susipratimas, auga jų viltis galų gale laimėti, ir artinasi diena, kada darbininkai liks stipresniais už kapitalistus ir už jų užtarytojus—kapitalistišką valdžią. Tos sustiprėjusios proletarijos spėkos ir pridės savo ranką, kad nuverstų nuo savo kapitalizmo jungą, kad padėtų pamatus naujam surėdymui, kuriame išnaudojimo nebus. Tokiu būdu proletarija (darbininkai) vedama susipratusių draugų, naują tvarką įvykdys.

Tos naujos tvarkos įvykdinimo metas vadinasi sociališka revoliucija.*) Galim daleisti, jog laike sociališkos revo-

*) "Sociališka revoliucija"—tai draugijos arba visuomenės pervarta, pamatinė permaina. "Sociališkas" neturi būt maišomas su "socialistišku", nes tuodu žodžiai turi ne vienokią prasmę. Red.

liucijos buržuazija nenorės nusileisti, nuo savo privilegijų atsisakyti,—ir ji griebis už ginklo, kad savo viešpatavimo dienas pratęsti. Tuomet už ginklo turės griebtis ir proletarija, kad savo teises apginti. Už pralietą kraują visa kaltė kris ne ant proletarijos sąžinės, bet ant buržuazijos galvų. Proletarija kraujo negeidžia!

Per sociališkąją revoliuciją proletarija ne tik visą išdirbystę paims į savo rankas, bet kartu pasirūpys panaikinti buržuazišką valdžią ir visuomenės reikalus paimti į savo rankas. Proletarija paims į savo rankas visus visuomenės reikalus, kad iš vienos pusės valdžios formą panaikinti, iš kitos, kad priskubinti ir palengvinti kelius socializmui įvykdyti. Tai bus proletarijos diktatūros laikas.

Proletarijatas nelaikys savo rankose valdžios, nes ji (valdžia) daugiau jau nebebus reikalinga. Valdžia išnaudojimu remiasi; nebėr išnaudojimo, nebėgali but ir valdžios. Proletarijatas visuomenės reikalus paims į savo rankas ne dėl to, kad ant visuomenės viešpatauti, bet kad tuos reikalus perduoti į visuomenės rankas. Jeigu kitaip būtų, tai kovojantieji proletarai liktų kaip kapitalistais, o visi kiti pas juos, kaip samdininkai tarnautų. Per tai vėl atsinaujintų seni laikai išnaudojimu paremti, tie laikai, kurie visuomenės gyvenimui jau neatsako, kurie turėjo išnykti. Jeigu teip, tai tie laikai nebėgali atsinaujinti, negali ir viena tik proletarija visuomenės reikalus laikyti vien savo rankose. Tokiu būdu, proletarijos laimėjimas bus kartu visos visuomenės laimėjimu; tokiu būdu, proletarijos išsiliuosavimas iš po kapitalizmo verguvės jungo bus kartu visos visuomenės išsiliuosavimas.

Po sociališkai revoliucijai, socializmo tvarkoje visuomenė liks laisva, laisvai plėtosis išdirbystės spėkos ir tų spėkų išsiplėtojimas eis visų žmonių, visos visuomenės labui. Tada progresas da smarkiau žengs pirmyn ir vis labiau tobulės visuomenės gyvenimą.

Kuomet eis kova tarp proletarijos ir buržuazijos smulkieji savininkai arba, kitaip vadinamoji, smulkioji buržuazija, galima pasakyti, stovės nuošalyje ir tik retkarčiais įsitrauks į kovą, kad ateiti su pagalba tai vieniems, tai kitiems. Jie visuomet eis su pagalba tiems, nuo kurių daugiau išgirs prižadėjimų, nuo kurių daugiau manys sulaukti palengvintų. Laikais, o gal ir tankiausiai, jie eis prieš vienus ir kitus, ir geis, kad sugrįžtų senesnieji laikai. Smulkioji buržuazija pramonės išsiplėtojime mato sau pavojų, nes jaučia, jog su kapitalizmo išsiplėtojimu jai vis sunkiau gyvenime verčiasi, jog vis blogiau varžyties su kapitalistais. Plėtojasi kapitalizmas ir atima nuo smulkių išdirbėjų vieną išdirbystės šaką paskui kitą. Smulkioji buržuazija pradeda neapkęsti progreso; linksta ji prie atzagareiviškų elementų, glaudžiasi prie valdžios, kuri tankiausiai lieka atzagareiviškumo nešiotoja. Dabartinėse valstybėse valdžių pamatas—tai tamsus smulkus savininkas, teip mieste, teip kaime. Teip dalykams stovint, smulkioji buržuazija negali but viena tųjų spėkų, ką socializmą vykdyti. Smulkiųjų savininkų klesna, nors ir varginamai gyvena, nelinksta prie tikrojo socializmo, nes ji pageidauja smulkiai-buržuaziškos tvarkos.

Yra dar vienas sluoksnis mūsų visuomenėje, ką užima vidurį tarp buržuazijos ir proletarijos. Tai profesionali inteligencija. Ji nors negyvena išnaudojimu (kaipo vienas sluoksnis), bet jos padėjimas daug geresnis už proletarijos padėjimą. Vienok ir čia susiduriama su apreiškimu, ką neatsako kapitalizmo tvarkos reikalavimams. Mat, inteligencijos skaitlis greičiau auga, kai jos reikalavimas. Ir tuomet, kada viena inteligencijos dalis turtingai gyvena, kitai priklauna vargti. Šiai antrajai daliai nepatinka už tai ši tvarka, ir jie pageidauja kitoniškos. Vienok dauguma jų pageidauja tokios, nors ir kapitalizmo, tvarkos, kurioje inteligencijai būtų geriau gyventi. Mažuma gi, aukščiau išsilavinusi, pamato, jog kapitalizmo tvarkoje sunku jai verstis ir ji (mažuma) linksta prie darbininkų, kad su darbininkų pagalba įstigtų sau atsakantesnį surėdymą. Taigi inteligencijai rūpi visos inteligencijos reikalai, nežiurint to, ar jos pažiūros radikalesnės, ar konservatyviškesnės.

Ir pasirodo, jog į darbininkų kovą už darbininkų klesos ir visuomenės išsiliuosavimą stosi vien tik darbininkų klesos. Tik atskirios ypatos iš kitų visuomenės klesų ir sluoksnių, ką suprato moksliskąjį socializmą ir ką perėjo į darbininkų pusę, padės darbininkams jų kovoj.

Ne pastarieji turi vesti darbininkų kovą, ne pastarieji turi visą darbininkų judėjimą paimti į savo rankas—jie turi tik padėti darbininkams jų kovoj.— Turi!...

Bet teip nėra! Intelligentai, pakliuvę į darbininkų partijas, nori visą tos partijos judėjimą pritaikyti prie savo pažiūrų, prie savo pageidavimų. Ir tankiai atsitinka, jog darbininkų partija pradeda užmiršti svarbiausią kovos įrankį—ekonominę kovą, ir tankiai darbininkų partijų programose atsiduria smulkiai-buržuaziški, utopiški ir ekonominių spėkų išsiplėtojimu prieštaraujantieji paragrafai. Ta negeistina įtekmė atsiliepa ne tik ant programos paragrafų, bet ir ant visos partijos taktikos. Atsitinka vietomis, jog darbininkų partija, vieton suvartoti savo spėkas darbininkų klesos organizavimui, vedimui organizuotos proletarijos kovos už jos ekonominius ir politiškuosius reikalavimus, vieton to kreipiasi prie smulkių amatninkų ir mažžemių, kad juos arčiau pririšti prie partijos, kad juos turėti savo šalininkais. Atsitinka ir teip, jog tuli «socialdemokratai» išrodinėja ekonominės kovos blėdingumą, o dar kiti ir visai atsisako nuo proletarijos organizavimo. Teveikia vien parlamentarišką kovą, nes, anot jų, visuomenės išsiliuosavimas įvyks tik per parlamentą, o geriau sakant, parlamentariškų plepalų keliu. Tokioms pakraipoms prieštaraujant, pradeda gimti priešingos pažiūros, ką visai atmeta politišką kovą ir pasikakina visai ekonomine. Kitur vėl pas «socialdemokratus» (žinia, tik vardu) randame, buk kapitalizacija visai neaugs, kaip moksliskas socializmas sako, buk ir socializmo visai nebus.

Šias visas srioves į socializmą įneša inteligentai ir smulkioji buržuazija. Kadangi tos sriovės darbininkų judėjimo užima gana svarbią vietą, tai su jomis reikia šiek-tiek susipažinti.

* * *

Neužmirškime to, kad moksliskas socializmas užgina

ant pamatų utopiškojo (svajotino) socializmo. Visuomet, kada iš seno mokslo atsiranda naujas, tai tas senasis mokslas da per ilgus metus turi įtekmę į naujojo mokslo pasekėjus. Taip pat atsitiko ir su moksliškuoju socializmu. Seniau utopiškai netikėjo, kad darbininkai galėtų kovoti ir už tai nedaleido, kad patys darbininkai socializmą įvykdytų. Dabar jau negalima sakyti, kad darbininkai nemoka kovoti. Vienok, senos pažiūros, buk socializmą galėtų įvykdyti turtuoliai arba valdonai, dar ir šiandien visai neišnyko. Gal tik turtuolių vietą užėmė «ponaičiai», o valdonų—parlamentų atstovai.

Yra inteligentų teisingumą mylinčių, ką susipažino su socializmo mokslu (bet jo nesuprato) ir įsivaidijo sau, kad socializmo idėjų nešiotojais turi būti inteligentai. Anot jų, socializmo įvykdinimui gana karštai paagituot, prirengt prieš ma šio plačias minias ir socializmas bus. Darbininkų klesos organizacija, jos kasdieninė kova, neturi tokios svarbos, ir antiems inteligentams tas mažai rupi. Mažai jiems tas rupi, ir jie neina arčiau susirišti su proletarais ir geriau pažinti jų gyvenimą. Darbininkai jiems lieka svetimi—nieko bendro su jais nėra. Bet tie inteligentai yra revoliucionieriai ir jie nor naujos tvarkos. Nerasdami darbo tarp darbininkų, nerasdami teipogi ir priejautos savo idėjoms darbininkų miniose, jie pirmučiausia kreipiasi į sau lygius, tokius pat inteligentus. Tveriasi siauros išrinktųjų kuopelės, užsidaro tarp savo sferos siaurų sienų ir platesniam švietimui nepasirodo. Vienok reikiti reikia. Jie nerimauja. Ir vieton platus atviro darbo atsiranda siauras darbas, tankiausia surištas su teroru, kitur su kultūros darbu. Vieton darbininkų ekonomiskai politiskosios kovos lieka vien politiska. Perstoja tie inteligentai tikėti į darbininkų spēkas ir mano, buk jų saujalės spēkos daugiau nuveiks. Saujalė atviros kovos vesti negali ir nieko nėra stebėtino, jog reikia pagalbos pas terorą įieškoti. Ši inteligencija darbuojasi Rusijoje tarp socialistų-revoliucionierių, o įvairiose vietose—tarp anarchistų. Šioji sriovė apima karštesnę inteligencijos dalį.

Yra dar inteligencijos, ką linksta prie socializmo, bet ji ne taip karštai kaip teroro pasekėjai. Ši inteligencija teipogi neina į darbininkų eiles, kad čia kartu su proletarija kovoti už socializmo idėjas. Jei svetimas yra darbininkų organizacijos darbas ir ji netiki į kasdieninę darbininkų klesos kovą. Ji mato visą kelią tik per parlamento tribuną. Ji mano, buk parlamentas leisdamas geresnius įstatymus, daugiau dabar atneš darbininkams naudos, kaip streikaj sąjungos ir t.t. Ji išrodinėja, buk kuomet parlamente liks socialdemokratų dauguma, tada ta dauguma ir socializmą įvykdyta. Vienok ji užmiršta, jog parlamentas netur jokios spēkos, kuomet už parlamento sienų nėra suorganizuotos darbininkų minios. Parlamento darbai be spēkų už parlamento sienų bus tik tuščiais plepalais. Negalima remtis vien ant saujalės atstovų. Gyvenime parlamentariška kova turi tik padėti, pagalbėti kasdieninei darbininkų kovai. Kada socialdemokratų atstovai parlamente supras, jog ne jie turi vesti savo šalies darbininkų reikalus, jog ne per juos išsiluosuos proletarija, tuomet tik jie gal but proletarijai naudingi. Jei-

gu teip supras visi socialdemokratatai atstovai, tai jie nesikiš kaip tarpininkai tarp buržuazijos ir proletarijos, patardami darbininkams lig laikui su kova liauties, nes atstovai jų reikalus užtars (teip atsitiko Prancuzijoje), tai tuomet išnyks parlamentariškasis socializmas.

(Toliaus bus).

MUSŲ KALENDORIUS.

(Pirmoji skaitlinė yra senojo skaitiaus, antroji — naujojo.)

Birželio Mėnuo.

31-13—1849 m. Rusijos caras Mikalojus I. padeda slopinti Vengrijos revoliuciją.

1 (birž. s.s.)—14—1852 m. Sutrumpinta ir sumažinta vaikų darbas fabrikuose Rusijoje.

2-15—1381 m. Londone, Anglijoje, nužadyta sukilimo vadas Wat Tyler. — 1847 m. Išleista Markso veikalas «Filozofijos Skurdas». — 1897 m. Rusijoje įstatymų pripažinta 11½ val. darbo diena.

3-16—1885 m. Rusijoje įstatymais uždrausta moterims ir pusvyriams dirbti naktimis fabrikuose.

4-17—1810 m. Gimė R. Freiligrath, vokiečių revoliucionierius—poetas.

5-18—1876 m. Slėptas cirkuliaras uždraudžia ukrainiečių literatūrą Rusijoje.

6-19—1864 m. Kazaniuje, Rus., sušaudyta už maištą Ivanickis, Mroček, Stankievič ir Kinievič. — 1867 m. Nužudyta Meksikos karalius Maksimilijanas.

Socialistų Velkimas Amerikoj.

S. P. silpnumą arba nepraktiskumą štai kaip Antonov parodo: «Jau kiek metų S. P. varo savo politika, o ar daug jos pasiuntinių sėdi Washingtone ant kongresmonų kedžių? Na tai jau kiek metų, draug A? Ar daug balsų gavo paskutiniuose prezidento rinkimuose—ir pusės milijono nėra». — Ar drėg. A. bijojo pasakyti ar nežinojo skaitlinių. Jei teip, tai čia paduodu.

S. L. P. tapo įkurta 1877 metais per konvenciją Newark; iki praėjusio prezidento rinkimų gyvavo per 31 metus. 1908 prez. rinkimuose gavo 25,421 balsų. 1897 metais buvo paskutinė konvencija Amerikos Geležkelių Unijos (A. R. U.) buvo sykiu pirmutinė konvencija Social Democratic Partijos, kada pasiuntiniai perbalsavo geležkelio unija į politiską partiją; o liepos mėnesyje 1900 m. gavo vardą Social Party o kada dalis suskilusios Socialist Labor Party metus pirmą prisidėjo prie Soc. Dem. — S. P. gyvavo vardu S. D. trejus metus; vėliaus 8 metus dabartinį vardu. Praėjusiuose rinkimuose ji gavo balsų 447,651.

«Socialist Party rekomenduoja varyti plačią agitacia, nurodinti darbininkams, socializmo naudingumą, kritikuoti dabartinę sistemą ir t.t. (Labai tesingai. P. K.). Žodžiu sakant ji nori pri versti žmones tikėti į socializmą išgirdama jį». Jei žmogus suprantanti socializmą, tai netikėsi, «jei kas ji tau ir peiktų; išgirti socializmą negalima, o kalbant apie jį gerai tik atiduosime jam priklausanti užpelną. Bet kaip gali priversti žmones tikėti į socializmą?

Štai žodžiai E. V. Debs'o: «Socialistų partija nėra ir nepretenduoja buti kapitalistų partija. Ji neprašo ir nesitiki balsų iš ka-

pitalistų klesos. Aš neprašau jus priiminėti mano patarimus. Aš neprašau sekti mane. Aš to tik noriu, kad jus protautumėt patįs apie save. Pirm visko reikia, kad jūs atvertumėte akis ir matytumėtės patįs save. Nieko neimkite pasitikėjimu. Jei aš ir galėčiau įvesti jus į rojų, tai bet gi nevesiu: jei aš jus įvesiu, tai kitas jus galės išvesti.

Drg. Antonovas toliaus šneka:... «kapitalistai su tamsios mimos pagelba prašalintų juos (išrinktus viršininkus S.P.) arba visai išnaikintų iš pasaulės ir vėl patis pagriebtų valdymo vadeles». Čia Antonov pripažįsta, kad kapitalistai valdo valdžią ir tuo tik gyvi. Bet kur jis surado, kad socialistai—S.P.—stengias įkūnyti socializmą pirma, negu didžiama visuomenės pritaras tam įkūnijimui? «S.P. užmiršta, kad socializmo įvykinimui reikalinga tam tikra intelektuališka ir medagiška spėka». Kelioms eilėmis pirmiaus drg. A. pataria vyti visus iš partijos, kurie turi medagišką spėką, kaipo buržujus; kitokios medagiškos spėkos tad nematau kaip kulkos, — ar apie šią spėką draugas kalbi? Jei teip, tai ne tik prie S.L.P. vietos nerasi, bet vargiai prisiplaksit prie ir eserų. Apie tai pavesiu vėliau kitam kalbėti.

«S.P. draugai beveik ant visko tuo tiktai ir atsako: balsuok už mus, o mes viską padarysime gerai». — Ne, malonias drauge, Iš kur gavai tokią ištrauką? Už prirodymą tokios ištraukos veikale nors vieno agituojančio kandidato iš S.P., kaipo už svarbų dokumentą, prižadu savo kietu delnu uždirbtą dolerį, o kolaik jis ne prirodys, jo žodžius vadinu neteisybe. Autorius «The struggle for existence» užbaigdamas tą veikalą pataria budą agitacijai, kuri, žinau, vartoja agitatoriai arba bile atsišaukiantieji balsuotojus S.P. nariai, nors to veikalo nebūtų buvę skaitę: «Negali darbuotiesi pasekminga socializmui, jei nepažįsti socializmo; negali padaryti kitus pasekmingais veikėjais, kolei nesupažįdisi juos su dalyku» (630. pusl.).

Dar vieną klaidą nurodo Antonov: «S.P. Chicagos konferencijoje 1908m. užtvirtino paragrafą, uždraudžianti partijos nariams kritikuoti, arba kaip ji išsireiškė, kliudyti religiją. Religija yra istoriškas faktas, laikantis ir šiandieninės žmonijos didžiumą dvasiškoje vergijoje. Kaip mes negalime aplenksti tilėjimu fiziškos spėkos pavergėjų fiziškos. (Fiziškos spėkos pavergėjų dabartinėje gadynėje svarbos neturi—mano samdytojas toli silpnesnis už mane, bet jis turi teises prie to kapitalo, ant kurio aš atlieku darbą, o aš ne turiu. P.K.), teip turime kliudyti dvasiškosios spėkos valdytus». Ar tą patį reiškia; kliudyti religiją ir kludyti dvasiškosios spėkos valdytojus, ar religija reiškia valdytojus, ar daila reiškia išnaudojančius žmoniją per dailą, ar mokslas reiškia valdytojus mokslo, kaipo įrankio plakimui visuomenės arba jos didžiosios dalies? Gal Antonov saprotauja, kad atsisakydamas bučiuoti kunigo skverną, pasilikio liuosas nuo tikėjimo; jis regis negali rasti skirtumo tarp prietarų ir tikėjimo. Klausimu, kas yra tikėjimas, čia neužsiimsiu. S.P. kovoja prieš išnaudojimą—priverstiną išnaudojimą artai dirbtuvėje ar bažnyčioje ir nedaro skirtumo, kokiu būdu išnaudojimas yra vartojamas, kovoja prieš visą prievartą. Aš ne turiu prietarų arda labai mažai, bet turiu tikėjimą sau ypatiškai, niekam savo tikėjimo neužmetu—kas turi teisę jį kliudyti.— Kaip S.L.P. veikia reikaluose tikėjimo?

«Jeigu industrijos išdirbystė, pagal K. Markso ir kitų materialistų nuomonę, veda prie socializmo, o ne kas kitas tai svarbiausią atydą mes ir turime į ją atkreipti.» (O kiek atydos tikėjimui paskirsime?) Šituos akinu A. paremia didesnę dalį išvedžiojimų, jei ne visus tame straipsnyje—Čia turiu pripažinti: veltui mano visi pasistengimai suprasti šitą sakinį. Kaip industrijos išdirbystė veda prie socializmo? Ką tas reiškia—ar nėra čia zecerio klaidos: kas, ar zeceris, ar K. Marksas, ar Antonovas supynė tokį sakinį? Jei tai zeceris tai turime jam atleisti—nes netičyomis. Jei K. Marksas, tai ne tas garsusis ekonomistas, bet gal šiaip Antonovo pažįstamas, kuris nė apie ekonomiją, nė socializmą neišmano. Jei Antonov—tai ar teiks jis paaiškinti?

Ant galo Antonov pasisako, kokią revoliuciją turi mintyje ir kaip ją atlikti su medagiška spėką, be balsavimo. Atsakymą dailų suteikia drg. Walter Thomas Mills veikale: «How a Socialist sees things».

«Kodėl, sako jis—socialistai Maskolijoje kovoja? Vien dėl to kad negali balsuoti. Ištikrųjų jie kovoja už pragamą balso vietų kovos.

«Kodėl socialistai Vokietijoje grumoja visuotinu streiku? Kodėl jie nepasinaudoja balsavimu? Vokietijos socialistai naudojas visą spėką, kokią balsavimas jiems suteikia. Jie naudojas aprubežiuotoms balsavimo teisėmis, kad išgauti pilnas balsavimo teises visiems darbininkams ir visuose rinkimuose. Paprastai nurodoma, jei socialistai turėtų progą rokuoti visus darbininkų balsus, tai darbininkai abelnai duotų toje šalyje tiek balsų socialistų kandidatams, kad socialistai iš syk pasilikytų kontroluojančiais politiškas spėkas. Yra tai paikystė tvirtinti, kad socialistai stengias laimėti pergalėjimą ramia agitacija ir naudojas vien balsavimu, ir kad valstybė atimtų nuog darbininkų balsavimo teises, tai tie priimtų ramiai tą atėmimą teisių ir vis da atsidėtų ant balsavimo, nors balsavimas nuo jų būtų atimtas—Vokietijos socialistai parodė, kud kur darbininkai galėjo susispiesti į politišką partiją, kurią galima būtų nusilpninti tik atėmus balsavimo teises iš darbininkų, toji partija būtų pertvirta bijotis tokių reakcijos žinknių ir vartodama visuotiną streiką sustabdytų visą judėjimą pramonėje, darbininkams vėl būtų suteiktas balsas tvarkyme savo reikalų.—Per tai visa šneka naudotis kulkomis vietoje balsavimo yra paikystė. Socialistai nesilija nieko tam panašaus. Jie žino, kad žmogus jei nebalsuos už socializmą, tai neis nė kautis. Jie žino, kad turint balsavimo teises, nesinaudooti jomis ir tikėtis suvienyti atsirėmimui gyvastis žmonių, kurie net nė nebalso. yra didžiausias kvailumas.—Balsas puola tiesiai į tą vietą, kur yra ir kulka. Balsavimas yra priemone perspėjimui mūsų pasekmių ir ramiai, be kraujo praliejimo priveda prie tų pačių pasekmių kaip ir mušis. Maskolijoje naudojas kulkomis, nes neturi balso. Bile kur atimk balsavimo teisę ir dalykas virs teip, kaip ir Maskolijoje. Tu priimtum politišką despotizmą ir turėtum tikėtis jo pasekmių. Gyvenimas visuomenės, esant jai bebalsei, turėtų sustoti besivystąs arba vystytųsi priešindamos depotizmui.—Bet šalyje kur žmonės balsuoja ir balsuoja visuose rinkimuose ir visada kiek viena ypata vienu balsu—kaip ten? Jei tokiose šalyse turės įvykti socializmas tai jis įvyks per balsavimą be mušio, arba per mušį be balsavimo, ar per abu: mušį ir balsavimą. Jei jis įvyks per balsavimą be mušio, tada balsavimui pirma vieta—atviras laukas. Jei per mušį, o ne balsavimą, tada tik balsavimu gali būti surengtos spėkos, kurios paskui kovos, bet jei šitame prisirengimo balsavime kuris vestų prie mušio, balsai bus neskaitylingi, tai kulkos bus dar neskaitylingesnės ir nenaudingos; jeigu gi balsai turėtų viršų, tai priešas būtų jau perviršintas ir nedrįs bandyti jokio susirėmimo. O per tai išmintingas prisirengimas prie mušio padarys mušį bereikalingu. Ir kiekvienam tokiam atvejyje kova yra balsavimas. Kitaip sakant, jei pergalė tarės ateiti per balsavimą ir mušį, tai balsavimas turi atsilikti pirma, o mušis paskiau. Jei mušis būtų pirmiaus ir socialistai laimėtų, tada balsavimas būtų bereikalingas įkurimui to, kas būtų jau išlaimėtas per mušį. Jei mušis būtų pirmiau ir socialistai praloštų, tada beabejo su tuo būtų ir balsavimui galas per ilgus ir vargingus metus visiems darbininkams. Bet jei balsavimas bus pirmiau ir socialistai nelaimės viršaus balsavime, tai jie nelaimės ir mušyje, o jei jie laimėtų balsavime, tai priešas nestos nė į mušį, per tai ir vėl iš kurios pusės pažvelgtum—kur darbininkai turi balsavimo teisę, ten balsavimas, o ne kulkos turi pirmybę.

«Kur balsavimas suvaržytas, ten pasinaudojimas kitų įrankių gali rasti vietą, bet tada kova eina ne už socializmą, o tik už balsavimo teisę. Socialistai Vokietijoje grumoja visuotiną streiką

ne dėl
valstyb
jo suva
tai ir v
įvykdi
prieš s
idant t
grįžtan
Aš
tika.
busit n
drg. A.
galima
lima už
tė), vie
nors su
nedrap
Mc

So
pasirod
sociali
pitalist
apie nu
So
kovos p
ateitį b
uoviespa
patekan
Sta

nepapr
prieaug
bet kaip
pats kaj
rių. D
Ant ga
daugiau
budu at
prisedę
kapitali
monės š
ti fabri
kus, sm
mus dar
masis šį

Pl
ginas ne
gi mes g
dirbam
riau, ne
kymo p
didemis,
brangen
dintas.
kus nu
ded neb
kovoti s
kiekvie
darbinir
drutas s
y. pažįst
da prie

dėl įvykdymo socializmo, bet tai buvo kaip atsakymas tom's
 taisybės įiegoms, kurios vietoje praplatinti balsavimo teises norė-
 o suvaržyti tas pačias, kuriomis žmonės ten jau naudojas. Per
 tai ir vėl pasirodo, kad tai nėra užmanymu kovoti už socializmo
 įvykdimą, bet už visų žmonių balsavimo teises, balsavimo už ar
 prieš socializmą, lygiai ir visuose kituose visuomenės reikaluose,
 kuriant tie visi visuomenės reikalai būtų išrišti per balsavimą, ne-
 pūtant prie barbariškų karių».

Aš negaliu užtylėt šmeižimų kuriuos drg. Antonov vadina kri-
 tika. Jei priskirsit nebutas klaidas kad ir kapitalizmui, tai visgi
 neteisingi. Aš ne priguliu nė prie vienos iš tųjų falcijų
 drg. A. vadina falcijoms, nors tatai reiškia ką kitą—geriaus, kur
 galima apsieiti nevaržytus svetimtautiškų žodžių, nors per tai ir ga-
 lima užsiplėlyt «mokyto» vardą tarp «nemokytų» bet tai maža ver-
 ti, vienok tikra kritika labai pageidaujama. Tikiuose, kad kas
 susipažįstąs gerai su S.P. ir S.L.P. parodys tikroje šviesoje,
 nepatrysdamas purvais, skirtumą tarp S.P. ir S.L.P.

Monte Cristo, Wash. 14. V. 09.

P. Kietis.

Prie ko žmonija žengia.

Socialistai veda kovą prieš žmonių išnaudojimą. Ne vienam
 pasirodo tai negalimu daiktu, delto tankiai galima išgirsti sakant:
 socializmas yra labai geras, tik negalimas įvesti į gyvenimą; kapi-
 talistai per galią, ir mes darbininkai, teip nuo jų prigulim kad
 numetimą kapitalistų «globos» negalima nė svajoti».

Socialistai žino gerai, kokias kliūtis turi apgalėti, apsvarsto
 kurios plenus iki mažiausių smulkmenų ir netiktai tiki į aprokuotą
 bet remiasi ant iširtų mokslo tvirtinimų, jog *socijalizmas*
 su tokia tikrybė, su kokia laukiama kasdien saulies
 pakeičiant. Prisižiūrėkim jų išvedimams.

Statistika prirodo mums, kad skaitlius žmonių beforčių auga
 nepaprastu greitumu. Tuojausgi palyginus skaitlių kapitalistų su
 beforčių pamatom, kad kapitalistų nė kiek nebepraugė,
 bet kaip kur jų skaičius eina mažyn. Bet į to vėlėta auga labai
 pats kapitalas. Smulkioji nuosavybė pereina į rankas milijonie-
 ū. Darbas sutveria naujus turtus, didina turčių kapitalą.
 Ant galo ir patys kapitalistai jungias į kruvas: po du po tris ir
 daugiau pagalios tos jų kuopos dedasi į dideles bendroves. Tokiu
 būdu atsirado trustai. Šiandien trustai viešpatauja visur ir daug
 prisided prie mūsų skurdo, bet iš kitos pusės jie lošia svarbią rolę
 kapitalizmo pražutyje. Didelio kapitalo susikuopimas ir visų pra-
 nemės šakų subėgimas į keleto didžturčių rankas duoda galę pagerin-
 ti pabrūkus, plėtoti technikai ir sutrinti smulkių dirbtuvių savinin-
 tus, smulkius pirklius ir amatninkus: šie pereina į parsisamdo-
 mus darbininkus. Šitas dalykas darosi kas valanda kaipo vysti
 masis šiandieninio kapitalo. Ir teip toliau tęsis.

Plankiant dideliems turtams į vienas neskaitlingas rankas dau-
 ginas ne tik darbininkų skaitlius, bet ir jų skurdas. Kaip tai, ar
 gi mes gyvenam skurdžiau už mūsų tėvus?—gal paklaus kas. Už-
 dirbam kur kas daugiau, gyvenam, valgomė rengiamės kur kas ge-
 čiau, negu pirma. Tas tiesa bet virš tų gerų uždarbių ir užsilai-
 ymo pernešam daugiau vargo negu tėvai, nes *neprideklus mun*
lidomis, negu jiems. Visi norim gyventi geriau, visi skundžiamės
 brangenybe, visi jieškom didesnių uždarbių—niekas nėra užganė-
 dintas. Kaskartas vis aiškiau rodosi griovis, skiriantis darbinin-
 kus nuo kapitalistų, net tamsų žmonės be jokios agitacijos pra-
 ked nebeapkęsti turčių. Neapykanta toji yra akla, nežino kaip
 kovoti su kapitalu, bet tas budin darbininkus. Aišku darosi
 kiekvienam, kad reikia kovoti su kapitalu, tas reikalas mokina
 darbininkus solidariskumo, šaukia į gyvenimą, pavienius riša į
 drutas sąjungas. O tokiose sąjungose darbininkai susipranta, t.
 y. pažįsta savo reikalus, permato galybę kapitalo ir aut galo prive-
 da prie to supratimo kad vienatintis būdas panaikinimui to nege-

rumo—tai panaikinimas *privatiškos nuosavybės*, t. y. iš atskirų ypatų
 kapitalistų—atėmimas pabrūkų, kasyklų, girių, vandenų ir žemės
 ir pavedimas to viso pačiai visuomenei. Kada dauguma įrleis to
 supratimo, tada šiandieninis kapitalizmas turės griuti, nes atsis-
 pyrimas prieš darbininkus nebus galimas.

Bet geruoju kapitalistai nepasiduos. Kaip šiandien viešpa-
 tauja ant mūsų, be atsisveikimo išnaudoja nepaisydami mūsų liki-
 mo, tai ir paskiaiti greibsi visokių irankių kad tik užlaikyti val-
 džia savo naguose. Kapitalistų spēka, žinoma, yra nesusipratę
 darbininkai. Valdo mus su pagelba savo kapitalistiškų įstatų,
 priverčia mus klausyti jų pastatyto teismo, nrolatinės armijos,
 milicijos, policijos. Kada žmonės susipras, atsakys klausyti, pa-
 tįs ims tvarkytis be pagelbos nerikalingų kapitalistų, tada žinomą
 kapitalistai griebis už armijos ir seuu būdu norės «bunta» paskan-
 ti kraują jurėj. Delto gi turim su socialistiškais idealais supa-
 žindinti lygiai ir armija, kad atsitikus tokiai kovai neitų apginti
 kapitalistų reikalų. Negana įvesti teises uždraudžiančias išna-
 dojimą; kapitalas, prisitaikys kitu būdu skriaustį mus darbinin-
 kus. Lyginai ne užtenka paimti į valstybės rankas geležinkelius,
 nes kapitalistai apipless mūs pristatydami rėlos, mašinas, anglis, jie
 reikalauš brangiai užmokėti, ant galo pareikalaus mokėti bran-
 gius procentas už paskolintus pinigus įtaisymui geležinkelų ir t. t.
 Taigi turime viską atėmti iš kapitalistų: ir pabrūkus, ir valdžia
 paimti į savo rankas, o tas įvyks tik per revoliuciją; mes darbinin-
 kai turėsimė likti valdžios turtų išdirbystės savininkais.

Bangu revoliucijos, nes ji neretai būna kruvina ir kapitalo
 rāmčiai stengias visados mums pakūsti po akims kruvinus reginius.
 Ar šiaip ar teip, bet buvusios ligi šiol revoliucijos neapsiejo be
 kraujo praliejimo, bet ateityj galima to išvengti, ar bent kur kas
 aprubežuoti... Ir to turim susilaukti. Jeigu įstengsim išskleisti
 socialistiškūs idealus tarpe darbininku daugumos, jeigu įsteng-
 sim patraukti armija į mūsų pusę, t. y., kitaip sakant, juo daugiau
 bus susipratusių, juo daugiau socialistų dalyvaus revoliucijoje, juo
 bus baltesnė ir revoliucija. Jei visi darbininkai taps socialistais,
 revoliucija bus be jokio kraujo lašo. Kapitalistai nėįstengs gin-
 lais pasipreešinti prieš darbininkus, tokiu būdu lengvai bus ap-
 veikti be jokio kraujo praliejimo. Turčiai netekę valdžios ir kapi-
 talo imsis už darbo ir teip užmirš ir apie «savo teises».

Praplėštakis.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Čaras vėl išeis iš savo rūmų praslavedinti. Proga tam
 yra pasitikimas Yokietijos kaizerio Wilhelmo Baltojo jurėj. Tai
 jau antra syk kaizeris įrengia ant jurių susijavimą su čaru, ir
 Peterburgā ūrbut nedrįsta važiuot. Buržujai politikai visaiip sva-
 joja, spēja, apie kokius didelius politiškus dalykus kalbės su tuodu
 monarchos, bet tie spējimas visai neaiškūs.—Čaras pasikalbės su
 Vilium ketina važiuot į Stokholmą (Švedijos sostinę), o paskui at-
 lankysas Danijos karalių pagalios keliausias į Angliją, Prancuziją,
 Italiją,—jei tų šalių darbininkai, imdami itatų pavyzdį, neužpro-
 testuos prieš atsilankymo, to kruvinę svečio, juodašimčių tėvo.
 Rusijos janarū Sieseli ir admirola Nebogatovą čaras, susimilėjęs,
 išakė paleisti iš Kalėjimo, kur juodu buvo teismo įmesti už negerą
 vedimą karės su Japonija ir pasidavimą.

Lenkijos Soc. Partijos (Rev. Frakcijos) mušio kuopa gegužės
 16d. užmuše Liublino policmeisterį Ulichą. Tatp policijos ir mi-
 nėtos kuopos įvyko muštynės, šatūdmasis. Du revoliucionieriai
 krito sunkiai sužeisti; viens, matydamas, kad neištruks, pats nu-
 sišovė. Kiti ištruks.

Duma priėmė valdžios įvešimą pripažinti legališkomis ki-
 tas tikibines sektas. Net juodašimtiškijieje pravoslavijos apginė.

jai ne teip aršiai prieš tai stojo, kaip kitados. Mat teip norėjo caras, kaip pravoslavų bažnyčios ir juodašimčių galva.

Prancuzija. Parlamentas didele balsų dauguma atmetė įnešimą, kad, visi pačtos ir telegrafo atstatytieji darbininkai būtų priimti atgal į jų vietas. Juos valdžia atstatė už jų politiškas pažvalgas priešingas valdžiai ir už streiką.

Iš Amerikos darbininkų gyvenimo.

Streikas pasibaigė Philadelphia tramvajų (karų) tarnautojų streikas pasibaigė birželio 5d. Nors teip publika simpatizavo tam streikui, nors laikas jam buvo gana patogus, tai vienok streikininkai beveik nieko neišlaimėjo. Ir ką išlaimės nesuspratusieji darbininkai,—unijistai da nereiškia, kad susipratę jie atsiduoda vienam vadovui, tai kaip tas padaro, jie teip ir jie elgiasi. Jų vadovas Pratt pasirašė po sąlygomis, kokias padavė miesto majoras su tramvajų kompanija. Paskui da leido per streikininkų balsus—na, žinoma, kad tokių būdu turėjo didelė dauguma balsų būti už tas sąlygas ir sykiu už savo vadovą, kurs jas pasiskubino priimt. Sąlygos tokios: 22c. už valandos darbą (tiek komp. davė ir be streiko), uniformą galės pirkti iš nemažiau, kaip penkių firmų, kurias kompanija pripažįs, t.y. iš kurių pirkti pavelys savo tarnaujantiems; pirma turėdavo jie pirkti tik iš vienos krautuves, o streikininkų buvo reikalauta, kad galėtų pirkti kur jiems patinka. Tarnaujantieji turi teisę išsirinkti iš savo tarpo atstovus—tokį komitetą, kurs žiūrės teisybės, kuomet kompanija baus ar pavarys iš darbo jų draugus. Kompanija apsiėmė priimt atgal į tą pačią vietą, jei pavarytasis bus be kaltės. Ta sąlyga padaryta vieniems metams, iki birž. 30d. 1910m. Teip, matyt, norėjo streiko vadovai. Majoras Reyburn, kaip taikytojas, buvo nurodęs vienus, dvejus ar trejus metus,—tai iš tų trijų nurodymų streikininkai priėmė pirmąjį.

Bet negalima sakyti, kad streikininkų vadovas Pratt būtų niekai: jis pats viešai prisipažino, kad vienas kompanijos narys siūlęs jam 25 tukst. dol., kad tik streiką pabaigtų, bet jis tų tukstančių neėmęs... Teipgi vienas konduktorius atsisakė imti 1000 dolerių nuo kompanijos šnipų viršininko Silcox'o, kuris jam tą sumą siulė už tai, kad padarytų maištą (mat per tokią provokaciją valdžia galėtų durtuvais ir kulkoms užbaigti streiką...)

Streikai Bostone (Mass.) is aplinkėj sustreikavo staliariai apie 1000 žmonių. Tarp ko kito reikalauja subatomis po pietų nedirbti, nenumušant užtai uždarbio.—Kalifornijoje apygardėj McCloud streikuoja 600 girių darbininkų. Streikas labai smarkus. Ežerų darbininkų streikas, prasidėjęs geg. 1d., labai išsiplėtė ir da nesiliauja. Jis kilęs prieš pasikėsimą išnaikinti unijas.—Baltimorjė (Mb.) dirbtuvėse geležinkelio «Balimore-Ohio» mechanikai sustreikavodėlto, kad įvedė mokesį nuo daikto (vieton nuo dienos).

Darbininkų Vadovas, «Am. Darb. Federacijos» prezidentasa, S. Compers išvažiuoja į Europą. Jis mano pasimokinti kaip ten darbininkai kovoja ir tatai paskui pritaikinti Amerikoje. Rodos, studijos ypač politiką: kad darbininkai galėtų jau kištis į politiką...be laimės išikišti į socializmą. Gompers grįš rugsėjo mėn.

Yra tik trys keliai, kuriais žmogus įgyja turtą: darbo keliu, maldavimo keliu ir vagystės keliu. Ir jeigu dirbantieji gauna teip menkai, tai tik dėlto, kad labai daug tenka elgėtų ir vagių daliai. —
Henry George.

IŠ PARTIJŲ GYVENIMO.

Socialist Party (Amer.). Pradedama įvesti didesnę discipliną: partija gavo įnešimą visuotinam referendumui, kad kiekvienas kandidatas į partijos centrą («national official position») būtų buvęs partijos nariu per trejus metus ir kad per penkerius metus prieš tai nebutų buvęs valdininku arba kandidatu nuo kurios nors kitos politiškos partijos. Teipgi delegatai į kongresą arba susivažiavimus gali būti tik trejus metus išbuvęs nariu. Kiekvienas kandidatas ar delegatas turi pasirašyti ant tam-tikro paliudijimo su dviem liudininkais žinančiais dalyką. Kitas įnešimas straipsnis panašiai skamba apie kandidatus į atskiros valstybės viršininkus: reikalaujama, kad būtų partijos nariais per dvejus metus. Tas pats yra ir su delegatais į valst. susivažiavimą. Tai yra įnešimas, kurs, jei referendum priims, bus pridėjimas prie konstitucijos. Konstitucijoje nėra reikalaujama, paliudijimų su liudininkais.

Teipgi yra įnešimas, kad bedarbiams nariams būtų palengvinta tuomi, kad jie nemokėtų sąvarnių mokesčių. Tas įnešimas buvo paduota veikiamamiam komitetui, bet vienas jo narys protestuoja, nes tai esą perkeičia litarą ir dvasią partijos konstituciją, dėlto turi toks įnešimas eiti per visos partijos referendumą.

Tarp visų ateivių Amerikoje rodos finų (suomių) bus daugiausia socialistų. Bent teip galima pasakyti apie tuos finus, kurie priklauso prie Socialist Party. Čia finų soc. organizacija turi 5,245 narius (pernai buvo tik 4,088), gerai užsimokančius kas mėnuo į S.P. centrą.— Finų organizacija nutarė per referendum įvykinti savo susivažiavimą rugpiūčio mėn. š.m. Centralinis Komitetas nutarė išleisti brošiūrą finų kalba apie skriaudas, kokias kenčia finai—geležinkelių ir medžių darbininkai. Paleista konkursas: knygutė turi būti 30–40 puslapių didumo; rašėjui skiriama 25 dol.

Kovo mėn. Danijoje miestų rinkimai išėjo labai gerai socialistams. Sostinėje Kopenhagoje, kur yra su viršum pusė milijono gyventojų, ėjo į rinkimus 4 partijos: socialistai, jų priešai antisocialistai, radikalai ir misijos partija (nepriklausomi klerikalai). Socialistai gavo 44,849 balsus ir tapo išrinkta 20 atstovų į miesto tarybą; antisocialistai gavo 36,6066, išrinkta 16 atstovų; radikalai gavo 11,6316, išrinkta 5 ats., o neprik. klerikalai gavo tik 2,2436 ir tapo išrinktas 1 atstovas. Antram didžiausiam mieste, Aarhus'e teipgi socialistai daugiausia laimėjo. Daugelyje mažų miestelių jie pirmas sykis gavo dalyvauti rinkimuose. Per šiuos rinkimus Danijos moters pirmas sykis istorijoje dalyvavo rinkimuose, pagal neseniai įvestas teises. Į Kopenhagos miesto tarybą išrinkta 7 moters, dvi iš jų socialistės. Daugelyje kitų miestų teipgi tapo išrinkta moterų.

DARBININKŲ KRONIKA.

Edisonas, garsusis išradėjas, apskelbė savo sumanymą naldinti už \$1,200 namą, kurs kaštuotų 20–30 tukst., jeigu būtų murytas iš akmenų. Į kvarmas reikšią bet tam-tikrą medegą—per 4 dienas medega suauš per 6 valandas. Per 14 dienų namas turėtų but gatavas vienai šeimynai gyvent, 25 X 30 pedų pločio išvidaus. Bet socialistų dienraštis «Call» sako, kad Edisonas namo lėšas apmokavęs pagal «skebų» (neunijistų) rokundą.

Įdomias saužudystės priežastis nurodo buržujų teisėjai. Philadelphia ladeladelphijoje tapo apkaltintas Rosenszueig, kaip užmušėjas su draugu Victoru. Abu turtingi Teisinama, kad Victor pats ne sižudęs. Teisėjas Fort instruktindamas «jury» tarp koto ko pasakė: «Victoras nebuvo skolose jis buvo geros finansiškos sąlygos».

Laiškai nu
jo kreditas

S.

Susiv
nas. Susi
K-to atsto
kus ir cen
Pirm
tas A. Žin
susivažiav
ją: J. Stas

Iš sv
čius kasir
neturėjo j
prisipažin
Chicago, l
kelimo lėš
3) Išskyr
tilptų visi
tas liet. pr
Užlaikyti
maršrutą i
vime pirm
lėšas atlyg
gai visi su
pasirodžiu
čių kandi
ti du kand
mas įvardi
susivažiavi

Paba
Abeli
syk buvo i
pasekmėm
toliau L.S
draugų.

Męs
dalele dar
L.S.S

Kadan
«Kovos» at
negalėdam
L.S.S.

P.S. K

skaitai nuo American Tobacco Company ir jo banka parodo, kad kreditas buvo geras. Taigi neturėjo ko žudyti...

SANJUNGOS REIKALAI.

L.S.S. V SUSIVAŽIAVIMAS.

Susivažiavimas įvyko 28 d. gegužės ir tęsėsi per 4 dienas. Susivažiavimas atvyko 31 delegatas. Be to dar Pild. Kom. atstovas J. Grinius, Veiklamojo K-to atstovas P. Norkus ir centro sekr. P. Puskunigis.

Pirmą sesiją atidarė P. Puskunigis. Pirmininku išrinktas A. Žimontas, pagalbininku A. Gugis; sekretoriais (visam susivažiavimui): A. Antonov ir P. Norkus. Į presos komisiją: J. Stasiulevičius ir J. Grinius.

Iš svarbesnių nutarimų yra šie: 1) Išsteisintas F.J. Bagošius kaip link jam užmetamos pinkertonystės, nes apskelbikai nepateikė jokių faktų. Tulosese kituose—etiškose—dalykuose nepateikė jokių faktų. 2) Nutarta perkelti «Kovą» į Chicago, kur, spėjama, «K.» techniškai dalis pasigeris. Perkelimo išlaidas apmokėti apsiėmė 4 Chicagos L.S.S. kuopos. 3) Išleidyti «Kovą», išleidyti mėnesinį magaziną, kurį išleisti visi L.S.S. reikalai. 4) Kuo gražiausiai atsinešti į kitas Liet. progresyviškas organizacijas Amerikoje ir kitur. 5) Išleidyti bent kelis keliaujančius organizatorius, kuriems suteiktą ir paliudijimą suteiks centro komitetas. Organizacijoje pirmą turį mokslaeiviai. Jų kelionės ir pragyvenimo išlaidas atlygis kuopos. 6) Sutaikyta t. v. «frakcijos» ir draugų susitaikė. 7) Tapo sulaužytas visuotinas balsavimas, pasirodė, kad į centro valdybą «nėra» užtektinai atsakančių kandidatų. Teip į redaktorius buvo tik viena ypata. Kitų kandidatų nėra Sąjungos nariais. Todėl susivažiavimas įvardijo da du kandidatus. Į adm. buvo du kandidatai; susivažiavimas įvardijo dar vieną ir t. t.

Pabaigoje tapo priimta rezoliucija, kuri tilps protokole.

Abelnai imant šis susivažiavimas padarė gana daug. Iš to buvo manoma, kad iškils dideli vaidai su negeistinomis reikmėmis; tačiau viskas apsiėjo ramiai. Pasitikima, kad šiuo L.S.S.-gai yra geresnis gyvavimas, nėsant kerštų tarp mūsų.

Mūsų nuo savęs to veliname, pasizadėdami prisidėti su šiuo darbu.

L.S.S. V Susiv. Presos Komisijos nariai:

J. Stasiulevičius.

J. Grinius.

Pild. Kom. rezignacija.

Kadangi Pild. Kom. tuli nutarimai buvo ignoruojami per šiuo admin. ir redakt. ir netilpo organe, tad Pild. Kom. apsiliepiamas nieko veikti rezignuoja iš savo vietos.

L.S.S. Sekretorius

P. Puskunigis.

P.S. Kadangi rinkimai jau eina. Tai rezignavus Pildomam

jam Komitetui, nepaprastų rinkimų rezignavusių vietą nebus.

Pabusim be Pild. Kom. kol užsibaigs rinkimai į visas L.S.S. įstaigas.

L.S.S. Sekr.

P. Puskunigis.

Nuo Redaktoriaus.

Kandidatų Atsisakymai privalo eiti oficiališkų keliu. Tačiau kelią visi jau žino, bet nepasirūš bus da priminus: reikia siųsti L.S.S. sekretoriui. Kai Pild. Kom. tas dalyką peržiūrės, tai patilps «Kovoje» joje tatau paaiškinantis nutarimas. O dabar atsisakymus «Kovoje» talpinti negaliu, neturiu teisės. Dėlto dviem kandidatams, ikišiol atsiuntusiems atsisakymus, sugražinau patardamas siųsti oficiališkų keliu. (N.B.—jiedu it buvo apsiėmę tik po vieną kandidatūrą). Negražinau tik vienam, J. Baniulini—Menkučui, kuris atsisako ir nuo redaktoriaus kandidatūros, ir nuo Lit. Komiteto, ir... nuo Liet. Soc. Sąjungos, prie kurios, kaip sužinojau nuo administratoriaus, jis jau senokai nepėfigūli... Suprantama, iš pašalinių ypātų negalime reikalauti, kad kreiptųsi į Sąjungą oficiališkų keliu—tos disciplinos prisilaiko tik organizacijos nariai. Taigi toje menkų darbų žmogelio, užsimanusio pašipataut visą mūsų Sąjungą ir įnešti į ją nors menkute betvarkę,—atsiakymą siunčiu mūsų sekretoriui.

Literatura ir Mūsų darbas.

Socialistų partijoj pirmutiniu darbu yra lavintis, pažinti partijos programą, politiką ir abelnai su visu mokslu susipažinti. Socialistai; tokiam lavinimui atranda pirmutinį ir kaip didžiausią įrankį—literatūrą; leisti knygeles ir jomis lavinti partijos partijos narius, teipgi ir nenarius—tai pirmutinis įrankis mūsų agitacijos.

Tokis literatūros platinimas darbininkams atneša gana didelę naudą; darbininkai negali pasiekti kitokio lavinimosi budo, o leidziami literatūrą ir platindami tarp darbo žmonių sėja pirmą mokslo sėklą.

Taigi dėlto manau nors trumpai apsiesti šies toms spragoms, kurios tebėra mūsų Sąjungoj. Tas spragas ar veliau ar ankščiau mes vis turėsimė uždengti. Draugai sąjungiečiai turėtų atgresti savo atidą literatūrai. Dabar nors ir rasime nemažai darbininkų, kurie prijaucia socializmui, bet neturėdami gilėsnio pažinimo moksliskai, jie nežengia toliaus, ir pertai visas mūsų darbas turi stoti. Kitų tautų socialistų partijų yra platesnė literatūra, pertai randasi daugiau prasilavinusių partijos narių ir tokiu būdu pas juos visa agitacija kitaip eina. Nors mes ir kasin kaip didisime Sąjungos narių skaičių, bet jeigu nepasirūpėsimė to, kuo galime padaryt juos tikrais susipratusias socialistais, tai mūsų darbas nebus yasingas. Mūsų dirbame, tai tik tiek, parengiame vienur, kitur prakalbas—tai pirmas darbas pas mus. Bet laikui mainantis ir tas atsimainė. Jau dabar rengti prakalbas ten, kur jau ne syk buvo, mažą naudą atneš, nes mažai kas ateina klausyt. Viso ko mums stoka—stoka literatūros, stoka ir mokslo. Kiek gi turime sociališko turinio raštų? Galima atsakyt, kaip nė nėra; surasime gal keletą brošiūrėlių, tai kuo galima pasigirt.

Leidimui literatūros, jau buvo gerų užmanymų, bet dauguma visai atydos neatgrestė.—4 to L.S.S. susivažiavimo buvo nutarta išleisti knyga «Moteris ir socializmas», priimta užmanymas suverti Literatūros Ratelį, kurio tikslas bus leisti sociališko turinio

literatūra. Bet ką gi girdime iš tų nutarimų? Knyga «Mot. ir Soc.» tebeleidžiama. Nors buvo garšinama, kad gegužės mėn. š. m. bus paduota į spaudą, bet argi taip bus? Juk tokios knygos leidimas reikalauja nemažai skambučių, o čia jų nėra iškur paimt. Nors prenumerata yra renkama, bet da palaukime pakol bus surinkta.

Su Literatūros Rateliui ir gi tas pats. Vienoi kitas toj kuopoj radosi kelios ypatos, kurios labai pritarė tokiam naudingam užman, bet kiek tokių radosi? sutvertas «Ratelis», ir jau metai praejo, o *Literatūros Ratelio* darbo atlikto da nematyt. O ką gi galima kaltinti, ar ne tuos pačius sąjungiečius, kurie pasi ryžę veikti labai darbininkų!.. Juk jeigu rastųsi nors pusė sąjungos draugų, kurie prigulėtų prie Literatūros Ratelio, tai beabejonės jau būtų daug padaryta. Tukstantis draugų, sudėtų į metus po dolerį, ir iš to kiek but galima kasmetai padidinti literatūrą.

Rodos kiekvienas susipratęs, o ypač sąjungos draugas, galētu matyti gana didelę naudą tame darbe. Bet vis-tik taip praleidžiame, palikdami neuždedamas spragas... Išskurgi rasis tie geri kalbėtojai prelegendai, jeigu neturėsime platesnės laikraštijos, neturėsime literatūros, iš kurios būt galima semti tą mokslą.

Jeigu turime sutvėrę Literatūros Ratelį, tai pasirupinkim, kad jis teipgi atneštų naudą, t.y. kaip atliktų tą literatišką darbą. Ir kodėl gi kiekvienos kuopos draugai negalėtų būti *Literatūros Ratelio nariu*. Jeigu tik visi imtumės už to darbo, tai beabejonės tuojau pasiroytų ir knyga «Mot. ir Soc.» ir Lit. Ratelio knygelės. Kad pradėjome dirbti, tai ir dirbkime!

23. V. 09m.

J. Juodžiukynas.

Raportas Sąjungiečiams iš V-to L. S.S. susivažiavimo.

Kaip žinome, susivažiavimas turėjo atsibut 28 gegužio So. Bostone Mass. Teip ir ivyko. Deleгатų skaitlių ir nutarimus draugai rasite susivažiavimo protokole. Mano reikalas maž daug nupiešt svarbesnes jo puses ir nurodyt įspūdį, koks atsielieps ant L.S. Sąjungos.

Svarbiausiu siekiniu V-to L.S.S. susivažiavimo buvo išdirbt organizatyviškam darbui ko geriausias taisykles ir pašalinti vaidus kilusius tarp Centrališkų L.S.S. įstaigų. Tie vaidai atnešė daug blėdies mums, sumažino energiju prie darbo veikliausių draugų ir įtraukė į neužsitikėjimą savo vadovams. Matėm, draugai, kad į tuos vaidus likos įtrauktos visos Centrališkos L.S.S. įstaigos, su išskyrimu L.S.S. sekretoriaus, per kurio rankas viskas tas ejo. Matydamas tokį dalykų stovį, turėjau likt ramiu neutrališku avinėliu. Tas man pavyko. O tuomi liko išgelbėta sąjunga nuo galutinio suskilimo į dvi frakciji. IV-tam susivažiavime kilęs incidentas su 13 kuopa buvo daug lengviaus prašalinti, nugu V-tam vaidai tarp pačių Centrališkų įstaigų. IV-tam susivažiavimui pasisekė užglostyt kuriam laikui tas, ką turėjo galutinai užbaigt V-tas susiv.

Bet pasidėkavojant humaniškumui priešingų pusių ir dalyvaujant L.S.S. sekretoriui kuris likos naturališku pervisus metus ir laikesusi važiavimo, pasisekė mums užbaigt galutinai tuos ginčus varginančius sąjungos draugams, ir demoralizuojančius jų jausmus.

Turin viltį, kad daugiau jie neatsikartos ir mes vėl dirbsime da didesnėje broliškoj vienybėje. Dabar paaiškėjo, kad tuos išmislus ant drg. F.J. Bagočius sukėlė mūsų ir jo priešai, kad tik pasėt tarp mūsų nesutikimus. Pild. Kom. su Veik. Kom., buvo priversti ka nors veikti, kad tuos užmėtinėjimus prašalint. Jiedu veikė kiek tik galėjo iš savo pusės. O drg. F.J. Bagočius kentė per tą visą laiką tokius šlykščius išmislus ir laukė galo, nors ir su skausmu širdyje.

Bet vis gi nelaukė. O mūsų priešai, kurie kaipo koki provokatoriai, išsvajoja nebūtus daiktus ir pasėję į mūsų sąjungą bjau-

ria vaidų sėklą, nesulaukė to ko jie laukė t.y. mūsų suitimo. Ne begalės jie trijumpuot, atsikando paskutiniu kartu ir ant visala savo dantis.

O mes, draugai dirbsim da labiau, su didesne energija labui ir bujojimui sąjungos ir nepaisysime į kokius nebūtus išmislus ant mūsų draugų.

Dabar maton, draugai, kad į išmislus nereikia tikėt, o tik žiurėt į gerus mūsų draugų darbus. Mes žinom, kad katras tik bus darbščiausias mūsų draugas, tai ant to pirmiausiai užsiims priešai, kad tik sutrukdyt sąjungos darbą ir jos bujojimą. Ne jiems sąjungos augimas, tai kai vilkams kaulas gerklėje. Tikėtumasis, kad su prašaliniu iš mūsų tarpo nesutikimų užžydės L.S.S. aukso dienos ir stosim į darbą su naujoms spėkoms labui lygties, brolybės ir darbininkų laimės.

Jūsų L.S.S. Sekretorius

P. Puskunigia.

BADAS, TAMSUMAS IR BAIME.

(Iš rusų kalbos vertė K. J. VIRSNIS)

Tris yra žmonijos priešai. Pirmas jos priešas yra Badas. Antras priešas—Tamsumas. Trečias priešas—Baime.

Badas padarė ją priaukintu gyvuliu. Jos našta nepa-nešama. Aštrus botago smugiai. Ir ji kenčia. Ir apsiplū kruvinu prakaitu. Ir drauge su ašaromis ji geria savo tą kraują.

Badas ir alkis gena ukininką ir darbininką, vyrus ir moteris, senius ir vaikus į vergų prekyvietę ir priverčia šaukti — Pirkit darbininką! Mes parsiduodame pilnai—su kunu, su dvasia, su sąžine.

—Pirkit pigiai—mes dirbsime jums iš paskutinių spėkų, mes bučiuosime jums kojas... Pirkit darbininką—pigiai... pigiai...

—Mes reikalaujame nedauk—tik duonos tiek, kad ne-numirtume badu, ir skarmalų pridengti nuogumui.—

Ir eina prekyba žmonėmis. Ir buriai žmogėdžių, turtingų ir galingų žmonių subėga.

Ir perka darbininkų spėką, darbininkų dvasią...

Pilnos dirbtuvės, kasyklos ir linksmieji namai.

Ir dejavimai girdis visur...

Bet daugelis likos... nenupirkti. Turtingieji ir galingieji paliko juos savo atsargoje, kad galėtų pasakyt savo vergams:

—Saugokitės, mes paimsime kitus į jūsų vietas.

Paliko juos, kad tvirčiau galėtų laikyt savo rankose skaudžiau mušt darbininkus—galvijus...

Šitiems badas neturi pasigailėjimo. Jis į pagelbą iškia tyfą, cholera, cingą ir piauna žmones.

Ir persigandimas, nusiminimas visur...

Ir dejuoja žmonės...

* * *

Antras žmonių priešas—tamsumas.

Liksminasi turčius...

Skaniais valgiais apkrauti stalai, upeliais liejas vjau-

Ir šunims savo jis duoda daugiau, negu žmonėms—vergamis...

Aoksu blizga jų drabužiai, linksmumu žiba jų akys.

Jų vaikai sveiki, apvilkti ir sotūs...

Ir šimtai tukstančių vergų vargsta visą savo amžį, kad padirbus tiems turtingųjų vaikams dailias žaisles...

Ir tukstančiai darbininkų vaikų džiūsta dirbtuvėse basi, alkani.

Turėtų pačios nežino darbo—viską padirbs tarnai. Joms nereikia dirbti—nupirktas darbininkas su pačia ir vaikais.

Reikia tik pavaryti, ir mušt daugiau, kad poilsio nežinotų.

O žmonės mato šitą ir mąsto: «Teip ir turi but—jis ponas valdytojas, aš jo valdinyš—vergas»

Ir mąsto jis teip, dėlto kad tamsu.

Ir ateina pas jį kunigai ir sako jam:

—Męs žinom, kad jums priguli dangaus karalystė, kad pirmieji bus paskutiniai jame. Ir užtai mes sakom jums: jūs mokėkite mums dalį savo darbo.

Ir klauso žmonės ir tiki.

Ir lenkia jie savo sprandą ant laukų ir pievų po deginamųjų kaisčių, kvėpuoja užnuodytu oru dirbtuvėse, kaip kurmis kasas po turtingųjų žeme, kad galėtų užmokėti dievo tarams.

Ir tai daro jis dėlto, kad tamsu.

Ateina pas jį svieto galingieji ir sako jam:

—Męs apginam tave nuo priešų, kad tu galėtum laisvai dirbti. Ir savo vaikus tu turi duoti mums dėl karės su priešais.

Ir tiki žmonės.

Krauju jie apsipila, kad galėtų užmokėti mokesčius ir savo vaikus siunčia mirčiai.

Ir tai daro jis dėlto, kad tamsu.

Ir visi gyvena jo rankų darbu, visi ant jo sprando sėdi—fabrikantas ir dvarponis, kunigas ir mokslinčius, visi gyvena jo krauju.

Ir jį niekina ir mindo kojomis, ir išjuokia jį—praščioka. Ir žmogus—suaugęs ir vaikas stebėtinai—nesupranta, kad tie visi dykaduoniai žmonės jį perkantieji, valdytojai jo kuno ir dvasios yra jo priešai, kad reikia kovot su jais, kovot lig gyvybės ir mirties, kad reikia nuverst ponus, kad reikia lygybės turtų, lygybės mokslo, kad laisvė reikalinga.

Vaitoja ir kenčia žmonės...

* * *

Trečias jų priešas—baimė.

Stovėt pas įkaitusį pečių, purkščiantį tukstančiais kaisčių kibirkščių, dirbt drėgnose kasyklose, kur kas minuta yra pavojus nuo užgriuvimo, nuo gaisro, arba uždusinančių gazų—ne bijo žmonės.

Muštis karėje ir stoti po priešo kulka nebijo žmonės.

Bet po smugiais pono, dvarponio, fabrikanto ar valdininko jis tyli sukaustytas baimė...

Jo žemę atima ir su jaja prekybą veda, kaip koku daiktu. Pilnos duonos klėtys pas dvarponius. Žmonės badauja ir...tyli...

Čieli sodžiai ir miesteliai kenčia priespaudą vieno. Tuks-

tančiai bijo nedaugelio, bijo sukilt prieš juos, atimt nuo jų žemę, išvyt nuo jos dykaduonius, sugražint peramžius pavogtą daigtą.

Jie tyli sukaustyti baimė.

Fabrikuosė jam moka skatikus tie, kurie gauna milijonus, darbu sudėtus, prakaitu ir krauju žmonijos dešimčių tukstančių darbininkų: tik nedaug fabrikantų turčių.

Ramiai puotauja jie:

Dėlto, kad bijo žmonės.

Pilnos krautuvės rubų turtingiems žmonėms. Ir pinigų nuo apvogtų darbininkų mairio ant silko ir sidabro. Žmonės vargsta skarmaluose ir... kvailai tyli.

* * *

Ant kartuvių veda jo sunus už tai, kad mylėjo žmoniją, žadino joje drąsumą ir spėką.

Ir žmonių mimos stovi aplinkui.

Ir nesudreba ranka, kad užpult ant priešų ir sykiu su draugais kovot už lygybę, brolystę ir laisvę. Ir džiaugiasi budelis...

* * *

Yra tijs žmonijos priešai—Badas, Tamsumas ir Baimė.

Velykos...

Velykos! Velykos! Bet ką jos mums duoda!

Ar jos kiek apšvičia gyvenimą juoda?

Ar laukiamas laisvės žmonijai apsakot?

Ar jos mums prašalin erškečius nuo tako?!

Liaudis tebevargsta spaudėjais apsiausta;

Ši žemė juodoji tebėra neprausta.

Skambėdami pančiai nuo rankų nekrinta;

Dar auštantis rytas žmonėms neprašvinta.

28 III 09.

Jovaras.

Su pavasariu

Su pavasariu linksmai žydėb;

Ir išsik iš liūdnumo gamtės;

Ir naująsį veikimą pradėk;

Ir tik dirbk dėl idėjos šventos!

Ir takų prie šviesos nepamesk;

Ir auklėk savo jausmus gražius!

Nenžmiršk, ir visuomenę vesk;

I gyvenimo darbus didžius!

9. IV 09.

Jovaras.

Paklauskite, jūs turtingieji: verkite ir raudokite už savo nelaimės, kylančias ant jūsų. Jūsų turtas supuvo ir jūsų rubai kandžių suėsti. Jūsų auksas ir sidabras surudijo, ir jų rudis liudys priešais jus ir suėš jūsų kuną, kaip ugnis: jūs susikrovėt sau turtus paskutinėms dienams.

Šv. Jokubo gromata V, 1-3

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Zinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinimų. Zinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpintos.

Pittsburg, Pa. Nemislykit, kad Pittsburgas snaudžia. Mūsų žmonės darbštūs, dirba nemažiau už kitus. Viskas, kas tik interesuoja lietuvišką visuomenę, čia randa atbalsį. Yra čia visokios progresyviškos draugystės, kurios reguliariškai laiko susirinkimus ir nors tik 10 proc. narių susirenka, bet visgi dirba. Nors atskyrų organizacijų darbai išpradžios pasirodo menki, bet sudėk tu juos į kruvą, tai pamatysi, koks platus lietuvių gyvenimas. Pavyzdžiui: L. Mokslo Dr-tė sumanė apteikti savo senus narius šėrais, po kiek kuriam pareis pagal ilgumą prigulėjimo prie dr-tės. Nauji galės nusipirkti po vieną ar daugiau šėrų. Geg. 16 d. buvo susivažiavimas S.L.A. kuopų atstovų iš Pittsburgo apylinkės ant griešninko Bagočiaus galvos. Liudininkai liudijo, o sekretorius rašė, na ir prirašė kelis mastus popieros Bagočiaus griekų. Žadėjo perduoti tą viską S.L.A. seimui. Geg. 23 buvo T. M. D. susirinkimas. Apsvarčius dr-tės reikalus nekurių buvo įnešta, kad reikalinga sutverti Pittsburge choras. Pritarėjų atsirado ir tuojaus ant vietos prisirašė 10 su viršum dainininkų. Dabar turi mokytoją, tik laukia, kada L. M. D. nupirks pianą, kurį tikisi turėti pradžioj birželio mėn. Matot, kaip čia dirba, ir visi išvien, draugystės viena kitai padėdamos.

Jau kelinta savaitė, kaip apie Pittsburgą vaikščioja 8 agentai pasiūsti Immigracijos Commission rinkti statistikas iš gyvenimo ateivių dirbančių anglių kasyklose. Sako, kad tokias statistikas renka visose Jungt. Valstybėse, kur tik ateiviai gyvena. Paima teipgi keletą šeimynų amerikiečių dėl sulyginimo. Užrašo šiuos dalykus: Vardas—pravardė, miestas, valstybė, koks namas, kiek šeimynų gyvena tam name, kiek kambarių («ruimų») turi šeimyna, kiek randos moka, koks žiburys, kuom šildomi kambariai, iš kur ir kaip vandenį ima, kiek šeimynų vartoja, jeigu iš šulinio? Šeimyninkas ar seniai ženotas ir kur, kiek vaikų turi, kiek metų vaikai, kur gimę, ar eina į mokyklą. Šeimyninkas ir pati ar moka skaityt ir rašyt, angliškai ar kalba. Ar seniai Am.? Ar buvo kada sugrįžę į tėvynę? Ar mislija ant visados apsigyventi Am.? Kiek pinigų turėjo atkeliaudami į Am. šeimyninkas ir jo pati? Ar seniai dirba kasyklose, kokį darbą turi, ir kiek vidutiniškai uždirba, kiek val. dirba per dieną, ar daug laiko nedirbo per pereitus 12 mėn., ar siuntė kiek pinigų į tėv. pereitą 12 mėn.? Ar laiko burdingierių ir kiek, kaip seniai, kiek jie moka, ar buvo per pereitą 12 mėn., koki burdingieriai, kurie atsitraukė, ir jeigu buvo, tai kiek? Apie darbą ir atėjimą į Am. klausia tų pačių klausimų, ką ir šeimyninko. Ar skaito laikraščius ir kokius? Ar priguli

prie kokios dr-tės? kokį darbą dirbo tėvynėj, kokį ir kur pirmiausiai gavo atkeliavęs į Am.? Ar seniai šitam apskritį gyvena? Dėlko atkeliavo į šitą apskritį? Ar čia turėjo gimines, ar draugus? Dėlko iš tėvynės išvažiavo? Ar turi pilietiškas popieras? Į kokią bažnyčią eina?

Tos statistikos, sako, bus užbaigtos kitą metų. Rapor-tus tos komisijos busią galima gauti nuo savo kongresmono.

Pasirodo, kad apie Pittsburgą kasyklose lietuviai labai vargingai gyvena. Vidutiniškai ant dienos uždirba po 50c, 75c, \$1.00, o daugiausiai tai \$1.50. Per pereitą 12 mėn. daugelis nedirbo nuo 3 iki 3 mėn. Daugelis visai nemoka nė skaityti, nė rašyti. Apie Carnegie, Glendale ir Heidelberg iš 10 šeimynų tiktai vienoj atrasta «Saulė» (šeimynos paprastai turi nuo 2 iki 4 burdingierių). Tiktai 3 iš to skaitliaus priguli prie pašelpinės dr-tės. Iš to visko galima numanyti, koks gyvenimas.

Varlėnas.

Bush, III. Sulaukus pirmos gegužės, viso pasaulio darbininkų šventės, L.S.S. 112 kuopos nariai sumislįjo šventi. Nors mūsų kasyklos dirbo, bet mes kai-kurie draugai nutarėm šiaip-teip apvaikščioti tą šventę. Nors daugiaus nieko negalėjom surengti, nė prakalbų, nė rimto susirinkimo, bet visgi susirinkę pas drg. J. Slavėną pasikalbėjom apie darbininkų reikalus ir suaukavom kankiniams \$3.70. Pinigai prišūsta J. O. Širvydui.

P. J. M.

Christopher, III. Geg. 22 d. čia nusišovė Vincas Šlitauskas. Jis atvažiavo iš Herrin pas I. Konvainį. Norėjo darbą surast. Pabuvęs dieną, jis pasakė, kad vis-tiek ilgi negyvyšiąs ir išsiėmęs revolverį šovė tris sykius sau į pilvą. Už valandos mirė. Paliko pačią ir penketą vaikų vargingam padėjime.

M. Juodsmukis.

DuBois, Pa. L.S.S. 115 kuopelė gegužės 1 d. turėjo balių Chaffet, Pa. Uždirbo nedaug, nes buvo dideli iškaičiai. Iš tų pinigų paskyrė Kačergiui \$2 00; kankiniui gminei kojai \$1.00— Geg. 6 d. buvo angly socialistų prakalbos. Kazi iš kur atėjo kunigas—mažu buvo kviestas,—paliepė visiems žmonėms poteriauti, laimino; ale socialistus peikė. Paskui kalbėtojas paaiškino apie darbininkų padėjimą ir apie kunigus. Tai žmonės nežino katrų klausyti: ar socialistų, ar kunigo.

Tai mums lietuviams labai nepatiko; mums tankiai prisieina kovoti prieš kunigus, o jie veikia viską su kunigais. Mūsų žmonės, kurie ten buvo, tai labai giria anglus, o į mus tai žiuri kaip į vilkus, pirštais bado. Tiktai nežinia dėlko, gal dėlto, kad mūsų draugai, nors ne visi, papratę lankyti salionus.— Drg. J. Petrauskas pagarsino, kad mūsų kuopelė susideda iš 23 ypatų. Kuopelėj yra 33 nariai, tarp tų yra kelios moters. Draugai teip nusilpnėjo, kad kiti nenori atsi-

lankyti
kit pra

Ke
buk ko
išvadin
dėl ant
parašes
nor pal
A. kuop
Bet čia
atras bu
Bet iš k
suprato
Teisybė
rasis kel

Nei
cukrinės
Uždabii
Mūsų ate
kestis nu
sunku g
Čia
gyvenam

Sto
mėnesini
siskirstė,
vieton pu
Likos mi
labai sus
rėdami a
kai. Ta
kitaip m
suranda,
da kitioni

Suv
pabėgėli
Suv
gal seną
vyrus, ku
kaime, K
Juozą M
vė, kad j
gaisių, M

lankyti nė į susirinkimus. Draugai, neapsileiskit ir nemeskit pradėto darbo. Švieskimės!

Šerno Brolis.

Kensington, III. «Kovos» N15 J.K. Vasiliauskas rašo, buvęs korespondentas «K.» N13 nukošęs čionykščius lietuvius, išradindamas didžiausiais tamsuoliais, o jie nėsą toki. Todėl ant to atsakysiu. Žinių padavėjas tikrai buvo teisybę parašęs; kas tam kaltas, kad jie yra tamsūs. Mat, J.K. V. nori pakelti lietuvius ne jų darbais. Buvęs pereitą žiemą S.L.A. kuopelė pastačius ant scenos teatrą «Ponas ir Muzikai». Bet čia tikrai svetimą garbę ima sau P. Vasiliauskas: tas teatras buvo perstatytas 191 kuopos S.L.A. iš West Pullmano. Bet iš kensingtoniečių buvo tik kelios ypatos, katros biskj suprato to teatro vertę. Vargu kur yra tamsiau, kaip čia. Teisybė, ne visi teip tamsūs, bet tokiam buryj lietuvių gal mas keliolika susipratusių darbininkų.

Juozas Ciapas.

New Orleans, La. Čia geležinių dirbtuvių nėra, tik dvi cukrinės; viena sena, o kitą pabaigė statyti šiuo mėnesiu. Udarbis nevienoks: mažiausia \$9 į savaitę, daugiausia \$12. Mūsų ateivių daugiausia dirba restoranuos ir saliuunuos. Mokėtis nuo \$20 iki \$25 į mėnesį. Ir kitur atvykus nēr teip minku gaut darbą kaip kituos miestuos.

Čia yra tik ar 7 lietuviai visi nevedę, beveik visi sykiu gyvenam.

Stoughton, Mass. Kovo mėnesy buvo L.S.S. kuopos mėnesinis susirinkimas. Draugai užsimokėjo mėnesines, išsiskirstė, o pinigūs pridavė sekretoriui pasiūsti į centrą. Bet vieton pasiūsti jis dingso su mūsų sunkiai uždirbtais centais. Likos mūsų kuopa nuskriausta. Daugelis draugų, dar ne labai susipratusių, dėl tos priežasties išstoja iš kuopos, nenorėdami antrą sykį mokėti, ir sako, kad ir socialistai apgavikai. Taigi tegul W.V.—kus duoda atskaitą mūsų kuopai, o kitaip mes jo paveikslus pavesim «Uncle Samui» ir tegul jį suranda, o suradus bus jam nemalonu, nes ir teip jo laukia da kitiolika bausmė.

P. Liumentevičia.

IŠ LIETUVOS

Suvalkai. (Iš laiško).

...Šitą žinutę pasiūsk «Kovai». Naudinga žinoti pabėgeliams (but gerai, kad ir kiti laikraščiai perspauzdintų).

Suvalkuos Varšavos teismo palata šįmet sausio 21 d., pagal seną sk., sudijo už gabenimą literatūros 1906 m. kelis vyrus, kuriuos suėmė Juozas Miškevičiaus lauke, Kurpiškių kaime, Kapėlavos vals., Vilkaviškio pav. Ant. Marčiukaitį, Juozą Miškevičių, kurio lauke suėmė (mat Marčiukaitis išdavė, kad pas jį buvo užėjęs ir vakarienės valgęs) ir Juozą Ragaišių, Miškevičiaus bernuką, nuteisė po 4 mėnesis atsėdėti

tvirtovėj. J. Ragaišius dabar į užrubežį išbėgęs. Juozas Kalėda iš Kumelionių nuo Senapilės teipgi, pabugęs bausmės, išbėgo į Ameriką, nes jį teippat Marčiukaitis išdavė; nors jis nevaikščiojo užsieny, bet per kratą rado pas jį revolverį, tai ir įkišo į kalėjimą (Kalvarijos) keliems mėnesiams; išėjęs iš jo prasišalino. Jam teipgi nuspręsta 4 mėnesiai tvirtovės.

Taigi, kurie yra užsieny bloga tenai, tai gali pareiti ir atsėdėti. Kaštų prisudijo 62 rub., bet iš neturincio nereikalauna. Nuo Miškevičiaus viską pajieškos. Tvirtovėj geriaus, negu Kalvarijoje; prie valgio pridėda po 10 kap. kasdien. Marčiukaitis ir Miškevičius jau laigia sėdėti.

Juozas Kalėda.

Čia perspauzdiname Liet. Soc. Dem. Partijos lapelį «Pirmosios Gegužės Šventė». Tai turėtų bus pirmas tos partijos išleistas spauzdintas lapelis po ilgai pertraukai šiuo reakcijos laiku.

Laukų darbininkai ir darbininkės! Artinasi pirmoji gegužės, artinasi viso svieto darbininkų šventė. Pirmoji gegužės, tai diena, kada įvairių krastų darbininkai meta darbą, taiso susirinkimus ir demonstracijas, kad išreikšti bendrą protestą prieš dabartinę netikusią tvarką, tai diena, kada darbininkai peržiuro savo spėkas, savo laimėjimus, kad rengtis prie tolimesnės kovos.

Draugai ir draugės! Ir mes peržiurėkim savo spėkas ir prisiziurėkim į savo padėjimą. Ir ką mes matom? Susipratusių darbininkų kaime mažai yra. Užtai dvarininkai ir ukininkai, kaip įmanydami, darbininkus išnaudoja. Laukų darbininkas — tikras vergas!

Valdžia darbininkams nepadedą. Ji vieton to žmones karsto, į kalėjimus uždaro, siunčia į katorgą, išveja iš prigimtos šalies. Valtijos gi dumoj juodašimčiai ponauja ir valdžios darbams pataikauja.

Lietuvų prasidėjo smarkesni persekiojimai, suėmimai ir kratos.

Tai dabartinių dienų apsirėškimai. Atsiminkim apie tai, pirmosios gegužės šventei atėjus. Atsiminkim, jog laukų darbininkai nėra užtarytojų nei pas valdžią, nei pas ponus, nei pas kunigus. Atsiminkim ir tu, jog darbininkai turi patį savo reikalais rūpintis.

Laukų darbininkai ir darbininkės! Meskim darbą pirmosios gegužės šventei atėjus! Tegū sustoja ta diena laukų darbų! Tegū laukų darbininkai prisidedą prie viso svieto darbininkų šventės! Tegū mūsų išnaudotojai supras, jog pas proletarus yra vienybė, yra galybė! Tegū prieš susipratusią proletariją sudreba senojo surėdymo pamatai! tegū mums prašvinta šviesesnė ateitis!

Tenai, kur dėl tulų priežasčių negalima bus darbo mes-

ti, taisykim susirinkimus, apkalbėkim ant jų savo reikalus, pagalvokim, kaip savo padėjimą pagerinti.

Draugai! Švėskime Pirmosios Gegužės Šventę! Ir tegu tos mūsų šventės šauksmu bus:

Šalin su išnaudojimu!

Tegyvuoja darbininkų vienybė!

Tegyvuoja socializmas!

Tegyvuoja darbininkų šventė—PIMOJI GEGUŽES!

L.S.P. Kaimo Organizacijos.

Turčius pats nuskriaudė ir pats grasina; vargšas pats nuskriaustas ir pats atsiprašinėja —

Jėzus, Siracho sunus, str. 13, 4-5.

KA RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI.

«Liet». N21 koks ten pasirašęs «Anarchistas» savo straipsnyje «Tautystė, socializmas ir fanatizmas» siulo tautystę, kurios jis pats nesupranta ir skaitytojas negali rasti tame straipsnyje jos principų, pamatų, idėjų; liepia mesti į šalį politiškąją ekonomiką, nėra ji, «kaip anie teologai, mums vien žada, o mažai duoda», bet tuojaus sako: «Badėjimas daug kenkia (kame?) žmogui ir jis (badėjimas?) pasirengęs viską dirbt, kad žadėtas rojus (!) ateitų»; lietuviai turi reikalanti ne «politikų ekonomistų ir esperantistų», o tik «Tautiečių» (jo paties rašyta svetimžodžiu ir didele raide), kurie keltų sermėgius iš letargo, kurie platintų supratimą lygybės, brolybės, ir *krikščionišką* ardyimo meilę, o siundydami vie nus ant kitų, niekada nesulauksime gerovės». Jis sako, kad tautystę reikia atskirti nuo patrijotizmo, kurs užkertą «kelį plėtojimuisi pirautinėms». Žodžiu sakant, tikras mišinys, tinkas musiškių «anarchistų» galvoms.

Tenpat korespondencijoje iš Chicagos yra toks pamokinimas socialistams: «Veikalas (Jono Širdis)» aiškino vodingumą girtuokliavimo, taigi autorius, matyt, norėtų prisidėti prie jo naikinimo, o tuom tarpu čia, gale salės socialistų kuopos buvo parengtas baras su svaigiančiais gėrimais; taigi patįs socialistai krovė turtus kapitalistams alaus ir degtinės varytojams, kad kitam vakarui galėtų nusipirkti platesnius raudonus kaspinus. Bet jeigu socialistai būtų susipratę, tai nė raudonų kaspinų nereiktų; jų rengiamuose vakaruose nebutų svaigiančių gėrimų, o dabar jie daro tą patį, ką ir jų niekinami buržuai. Pinigas mat, o ne ideos svarbiausia lošia rolė. Jeigu jie, kaip garsinasi yra žmonijos vadovais, jiems rupi išliuosavimas žmonijos iš vergijos ir pančių, tai jau jokiu budu jiems netinka, pardavinėjant svaigiančius gėrimus ir tuom pačiu platinant girtuoklystę surengtuose jų vakaruose, didinti sau pelną. Ar jie kitaip apie tą mano?— Rašėjas matomai paisiskaito prie buržujų. Bet jo taisybė pasakyta, net ir tas teisybė, kad gėrimus reiktų palikti tik buržujams—lai jie tik platina girtuoklystę. Tik gal tas neteisybė, kad neva socialistai per tai didina sau pelną, nes toki pelnai paprastai neina ypatų naudai, taigi ne «sau».

«Tėvynės» N22 SLA. atstovas Emigrantų Komisjoj, A.Kundrotas, rašo str. «Emigrantų reikaluose»: «Brooklyne atbuvo susirinkimas vietinių draugysčių atstovų. Susirinkime tapo nutarta, isteigt fondą ateivių gelbėjimui. Į šitą fondą bus priimama au-

kos nuo lietuvių, abelnai gyvenančių Suvienytose Valstijose, nekieriant tikybos nė pažiūrų. Nutarta pasiųst prašymą SLA. XXIV seimui, kad paskirtų kiek pinigų šitam fondui, kad iš sudėtų pinigų būtų galima užlaikyt lietuvi prie kaslegarnės (Ellis Island). Nutarta atsišaukt į visas lietuviškas draugystes ir jų prašyti, kad paaukautų šitam fondui, pagal savo išgalės, ir kad išrinktų komitetus rinkimui aukų savo aplinkėse.»

Em. Fonde jau esą išviso \$30.82.

Krasos dežutė.

Andriui Valinskui. Jūsų paklausimas pasiūsta tai kuopai, į kurią galėjote ir patis stačiai, ne per laikraštį, kreiptis.

M. K. Žvingilui. Atsišaukimas apie šelpimą J. K. negali patilpt. Jūsų auką administratorius nusiuntęs «Keleivio» Redakcijaj.

Šernobroliui. Eeilės niekam netinka.

Organ. P. Bukšnaičiui. ir sekr. J. M. Balačiniui Kur dėti jūsų prisiųstą IV raj. «Rezoliuciją» Ji «Kovojo» negalėjo patilpti dėl žinomos tvarkos: joks rajonas ar kuopa neturi užbėgt už akių V. K. tui ir P. K. tui su savo «rezoliucijomis», ypač tokiomis, kuriose nėra aiškių, neužginčijamų prirodymų.

J. O. Širvydui. Nenorėjote atsisakymo patis pasiųsti oficiališku keliu—sekretoriui—tai sugražintą jūsų raštelį atsiunčia. «Kovojo» tie dalykai galės patilpt, bet ne dabar.

Kovali atsiųsti rankraščiai.

P. Kučinsko—Laiškiniai daktarai visiems pavojingi! K. J. Valio—Ažuolas. Iš Europos:—Agatės—Mainos dienos (eilės); P. Matiečiaus—nereikia mums ponų.!

Biblijografija.

Amerikos Valstiečiai. Pagal Kautskį parašė Mikolas Bevardis. Kaina 10 centų. Monersville, Pa. 1909m. Spauda ir lėšos J. M. Jamleyičiaus 16 pusl.

Tabakas. Kaip jis žmonėms kenkia? Liaukimės rūk! Pagal A. Apolovą ir daugelį iš gyvenimo patyrimų parašė K. Stiklėlis. Spauda «Keleivio» So. Boston. Mass. Išleido R. Čiuberki 63 pusl. Kaina 15c.

YPATINGA NAUJIENA!

Tik—ką atsiuntė *Jovaras* savo eilių rinkinį, vardu:

„Liūdnos Dainos arba Jausmų Vainikėlis“

—«Iš meilės troškimų suskintas, iš ašarų skausmo nupintas, iš mažo poeto išrutas, jautriosioms širdims paaukautas». Rinkinyje telpa išviso 29-nerios eilės—bus storoka puiki knygutė. Išleisime ją «Žmonių Knyggyne», neilgai trukus, kaip aplinkybės leis ir skaitytojai geriau mus rems, sujieškodami naujų skaitytojų. Manome, kad į 4-ąjį ar 5-ąjį «Ž. K. no» numerį galėsime dėti «Liūdnas Dainas».

Adrisas:

J. Baltrušaitis 1815 E. Moyamensing Ave.

PHILADELPHIA, PA.

IŠ 24 SEIMO S.L.A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
stoja į atžagareiviškas vėzes!

Privatiškas laiškas parodo šiuos faktus:

S.L.A. 24-sis seimas 22-jo seimo įvestą referendumą atmetė, neimdama visai į atydą daugumos kuopų reikalavimo, kad referendum būtų išplatintas ir išstobulintas.

Kuopų reikalavimai maž daug šiaip eina:

Referendum atmesti	-	-	-	7	kuopos
„ palikti, koks yra	-	-	-	4	„
Išplatinti ref. ir ant kitų klausimų	-	-	-	6	„
S.L.A. reikaluose	-	-	-	6	„
Kad ir redaktorius ir administratorius visuotinu balsavimu būtų renkami	-	-	-	14	„
Kad ir seimo protokolas eitu per kuopų referendum	-	-	-	11	„
Už referendum	-	-	-	35	„
Prieš referendum	-	-	-	7	„

Bet kuopų įnešimų Seimo dauguma visai nepaisė.

Seime visuotinas balsavimas (referendum) atmesta šiuo balsų skaičium:

Už atmetimą 45 balsai; už išstobulinimą 35 balsai.

Kuopu ir Draugu ATYDAI.

Kada «Kovos» šį numerį gausite į rankas, kuopų sekretoriai jau bus aplaikę rinkimų blankas. Draugai, sušaukit nepaprastus susirinkimus ir dalyvaukit konoskaitlingiausiai kaip pačiuos susirinkimuose, taip ir rinkimuose L.S.S. viškininkų ateinantiems metams. Jei kurių kuopų sekretoriai negavo rinkimų blankų, tuoj pareikalaukit, nebalsuokit pasiremdami ant praeitam «K.» numerį pagarsintų kandidatų, nes žymios atmainos įvyko.

Susirinkę balsuot, neatbutinai užsimokėkit visas savo skolas į kuopą, o kuopų išdininkai malonėsit visus mokesčius tuoj prisiųst į centrą. Neatidėliokit! Dalykas tame:

1.) Šį mėnesį, pabaigdami savo darbą turim išduot pilną apyskaitą, kiek draugų užsimokėjusių skolingų, susęnduotų. Kokia kuopa kaip stovi. Nesmagu bus garsint, kad ta ir ta kuopa, kur tokie darbtys draugai yra, jau nuo tada ir tada nemokėjo. 2.) Per visą šį mėnesį į izdą įplaukė vos \$14.77, kada išdavimų yra \$217.38. Jei kuopos ir skolininkai neužsimokės, **mēs negalesime ilgiau užsilaikyt!** Sulyginkit skaitlines. Su dvasios šv. pagelba negalim gyvent, bilas ir darbininkams turim užmokėt, bet jei draugai pinigų surinkę laikos, pasekmės bus skaudžios ir negeistinos. Bet tam bus patys draugai kalti. Kuopos ir pavieniai draugai yra kalti už mėn. mokestis, literatūrą ir pašalinius darbus į \$2500.00. **Draugai, atsiteiskit, ilgiau laukt nebegalim.** Nebgalim, nes ir mus kiti skolininkai spaudžia. Tas yra paskutinis atsiliepimas į Jus, **nuo Jūsų priguli tolesnis «Kovos» likimas—žut ar but!** Jūs atsakysite ir už tai.

Jūsų F. J. Bagočius, Adm.
A. M. Stanelis, Kas.

Pajieškau savo brolių Petro, Juozapo ir Antano Vaitekaičių, pirmiau gyveno po No. 1337 S. Front St., Philadelphia, Pa. Pat. sar žinantis juos praneškite. **Franui Vaitekaičiai**
19 W. 19th St. Chicago, Ill.

AUKOS.

Mokslaeivių Paskolės Rateljui:

Waterbury, Conn. kuopos draugai: J. S. Pruselsaitis \$1.00, V. Malinauskas, S. Senkus, V. Januškevičius, V. Bagdanavičius—po 50c. Viso \$3.00.

Springfield, Ill. kuopos draugai: V. Černiauskas, J. Buškevičius, Jonas Žvingilas, P. P. Pušis, V. Žvingilas, K. Smolis, P. Žvingilas, Selv. Katkevičius—po 50c. T. Gallina, A. Klembauskas—po 25c. Viso \$1.50.

Aukos Kačergiu:

Meriden, Conn. nuo 16 kp. L.S.S. prakalbų: K. Liutkus, P. Sinkus—po \$1.00, J. Satas, J. Norkus, V. Jokimas—po 50c. M. Jokinaitis, J. Račiukaitis, A. Bruozis, J. Bačkulis, S. Bakanas, A. Sušinskas—po 25c. J. Matukaitis, 30c. E. Ogrodnikė, P. Kukenis; P. Radvaitis, J. Jaras, A. Strungis, M. Pauličionis—po 10c. Smulkių 2.00. Nuo Daiktininkų Rateljui 75c. Ištraukus prakalbų lėšas lieka 4.55

Aukos Kankiniams:

Easton, Pa. nuo 1-mos gegužio; M. Meškauckiūtė 1.10, P. Berukšis, V. Stankus, J. Kežaukas, L. Tilvikas, J. Jankaukas, J. Pocius—po 50c. P. Masulevičius, V. Masulevičius, J. Ramanaucka, S. Kulaitis, S. Sakys, S. Meškauckas, M. Meškauckienė, J. Jusis, Z. Stankiūtė, A. Drazdauckas, D. Bagočius, A. pašata, F. Laurynaitis, P. Treinavičius—po 25c. A. Meškauckas 15c. S. Montrimas 10c. Viso (išimant \$2.70 revoliucijos reikalams) lieka 5.10

Aukos Rev.

Easton, Pa. 2.70.
J. O. Sirvydas
V. Černiauskas.

Aukos Kankiniams.

P. Patrule, A. Radvaičiūtė, J. Žemaitis—po 50c. P. Bugailiškis—35c. J. Višniauskas, A. Lukšutė, A. Yancis, V. Patrule, J. Matulevičius—25c. J. Dillis 10c. Viso 3.20
Kastal persiuntimo 5c: tai pastundame 3 15
J. L. Višniauskas.
Pinigai paįstę J. J. Paukščiu. K.K. Kom. Izdin. A. M. Stanelis.

PIKNIKAS! PIRMU- TINIS PIKNIKAS!

Kurį parengė Draugystė Žirgvalkiu, ant 12 kv. Birzello (June), 1909-m. praeidės 12 val. diena ir trauksis iki vėlai nakties. Atsibūsa "Shuetzen Park" New Britain, Conn., todėl svečiai atvažiuavę iš kitų miestų imkite karą. West Main-St., kuris nuveža netoli parko. Mėllingai užprašom visus lietuvius ir lietuviškas atšankytie į tarp pulkų pasilinksminti, muziką bus kopulkausia.
Draug. Komitetas

ANGLIŠKOS KALBOS Mokytojas

PRIVATIŠKAS
Duodu lekcijas skaityme, rašyme, istorijoje, gramatikoj ir geografijoje geriausiomis metodais ir su geriausiomis pasėkmėmis. Lektijas duodu visose dalyse miesto. DIENA ir VAKARAIŠ. Prisiųsk postal su užklausymu.
Chas A. Jaffe 622 S. 11th St.
Philadelphia, Penna.

G. W. Kownacki

2372 Orthodox St., Philadelphia, Pa.

Saitimas ir Vynyczia

Geriausie Amerikoniški ir užribėžiniai Vynai, Likieriai, Ariekos ir Cigarai. Atsilankykit pas tautietį!

Tik viena aptieka

filadelfijoj kur galima susikalbėti lietuviškai ir apturėti teisingus vaistus. Didžiausia krajava aptieka D ro Pharmacy J. PRINONZEK, kurioj darbuojas telpgi krajavos aptiekorius S. JONKUS (lietuvis). Čia gausit visokių liekarstų. Rasit visada daktarą.

2984 RICHMOND ST., PHILADA.

NAUJAS ISZRADIMAS

Sustiprinimui ir užlėkimui plaukų.

Tukstantai pliku žmoniu atgavo puikius plaukus, sulaikę slinkima plauku. Duodam roda DYKAI per laiska, kaip išgydyt slinkima plauku, pučkus, didervines, niežus ir lytiška bruda. Nuokoju užtrinu tik 10c. Mesturime daug padėkavoniu laisku visokių tautyčių. Tuojau rasyk pas mus:

J. M. BRUNDZA Co.

996-998 BROADWAY, BROOKLYN, N. Y.

Revstone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.
VISIEMS ŽINOMAS
DR. PHILIP RÓVNO
423 PINE ST., PHILADELPHIA, PA.
Prėmimo: Nė 10:00 ryt. Nuo 2 iki 3 P.M.
valandos: Nuo 6 iki 8 vakare.
Galima susikalbėti rusiškai ir lenkiškai.

THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA" PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE

Lithuanian Socialist Federation of America

J. BALTRUSAITIS, Editor F. J. BAGOČIUS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES
in all parts of the World

One year \$2.00
Six months 1.50
Three months .50

ADVERTISEMENT RATES

One inch once 50c
One inch one month \$1.50
One inch one year 15.00

All Communications should be addressed

PRENUMERATA
visose dalyse svieto

Vieniems metams \$2.00
Šešioms mėnesiams 1.50
Trims mėnesiams .50

APGARSINIMU KAINOS

Colis sykį 50c
Colis per mėnesį 1.50
Colis per metus 15.00

Visokiuose susinesimuose adresuokit:

"KOVA"

1815 E. Moyamensing Ave.

Philadelphia, Pa.

Pirkejas atsinešes arba atsiuntęs šita iškarpa, gaus 10 per cent pigiau. Labai paranku. Visi juos rinkit.

ATKREIPKIT ATYDĄ

Ir pirkit visus trunkus geriausioje vyno sankrovėje. Mes turime daugybę UŽSIENINIO IR VIETINIO gerimų.

Degtinė { kvorta nuo 50 centų iki vienam dol. 50 cen
gallonas nuo 1 dol. 75c. iki penkių dolerių
California Brandy { kvorta 65 centai iki 2-jų dol
galonas 2 dol 55c. iki 5 dol.
California Vynas nuo 30 centu iki 1 doleriui 55 c.
ARAKAS [Rum] nuo 75 centu iki dviejų doleriu.

Veselioms perkant, duodam pigiau. Pirkėjams duodam gražias dovanas. Kalbam lietuviš, lenk, ruskai ir kitaip

B. Z. JESSAR.

1748 Orthodox St. Frankford Philadelphia, Pa.

PIRMUTINE LIETUVIŠKA AGENTURA

A. M. STANELIS

Vienatinis Philadelphijoj Lietuvis Agentas

LAIVAKORCIŲ IR

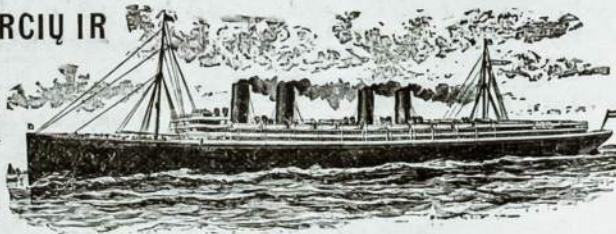
PINIGŲ

Siuntimo į

Visas

Svi eto

Dalis.

Jeigu nori gerai ir greitai parvažiuoti į Lietuvą arba partraukti ką iš Lietuvos, pirm, negu nueisi pirkt laivakortę pas svetimtautį, ateik pas mus pasiklaust rodos. Parduodu laivakortes (šipkortes) ant visų vandeninių kelių, didžiausių ir smarkiausių laivų. Pinigus siunčiu per didžiausias bankas į visas svieto dalis. Perrašau, parduodu namus, lotus ir farmas. Apdraudžiu (išsiurinu nuo ugnies. Išdirbu daviernastis, vališką popieras, išsiurpinu pašpartus, išdarau «morgičius» bei lystus. Turėdami minėtus reikalus, kreipkitės šiuo adresu:

306 N. 13th St. : : : Philadelphia, Pa

NAUJAS IŠRADIMAS!

SU PAGELBA

Chemijos ir Naujausių garsių išradėjų Mašinų Nukvarbuoju visokius drabužius neardant.

Kam jums vaikščiote nudevėtose bei nušutusiose drapanose, jeigu už labai pigiai galite atnaujinti ir perkvarbuoti visai neardant siūlių, kad ir seniausias drapanas.

Mes, nuolat besidauginant kostumeriam, įtaisėme naujausio išradimo dažomasias mašinas tam tikruose namuose pagal francūzišką metodą. Drabužius kvarbuojame kaip vyriškus, taip ir moteriškus, o teipgi ir visokius dyvonus, blanketus, firankas, portyerus ir t.t., kokiais tik kas nori dažais. Teatrališkoms trupoms padarome kostiumus (drapanas) traukyje vienos valandos. Pavestą mums darbą atliekame gerai, greitai ir sąžiniškai. Kreiptis prie mūsų galite: ypač šiknai, laiškeliu bei per telefoną-

JAN KUKULSKI,

3032 Richmond St. - - 3005 Frankford Ave.

Bell Phone 45-59 A Kensington,

Bell Phone 45-74 A. A Kensington.

Philadelphia, Pa.

No. J. 82. JUODO METALO NUOLATINIS LAIKRODELIS KALENDORINIS

Tiktai \$3.95, mūsų draugystės sąnariams už \$3.55.

Labai puikus nuolatinis kalendorinis laikrodėlis, kuris visada parodo sekundas, minutes, valandas, savaites ir mėnesio dienas, mėnesius ir visada parodo kaip mėnulis stovi. Užlaiko labai gerai laiką ir yra pilnai per mūsų firmą garantuotas. Prysakys labai puikus, auksinė rodyklė ir su auksiniais pagražinimais. Kitos firmos parduoda tą patį laikrodėlį už kėlis kartus daugiau, bet mes paleidome už tą prekę, kad apgarsintų mūsų pirklystę, nes norime parodyti savo tautiečiams, jog mes galime parduoti geresnius tavorus ir pigiau kaip svetimtaučiai, nes mūsų firma yra labai didelė, ir mes pirkdami daug ant karto, pigiai galime pargabenti iš Europos arba imti nuo Amerikos fabriky.

Be lenciugėlio duodame už \$3.95, mūsų draugystės sąnariams už \$3.55, o su auksiniu (gold filled) labai puikiu lenciugėliu už \$4.95. Kiti parduoda tokius lenciugėlius po keliolika kartų daugiau kaip mes.

Kas prisigys pinigus per pačią, laikrodėlis tuojaus bus išsiųstas per pačią mūsų kaštu, bet jeigu kas nori užsimokėti už

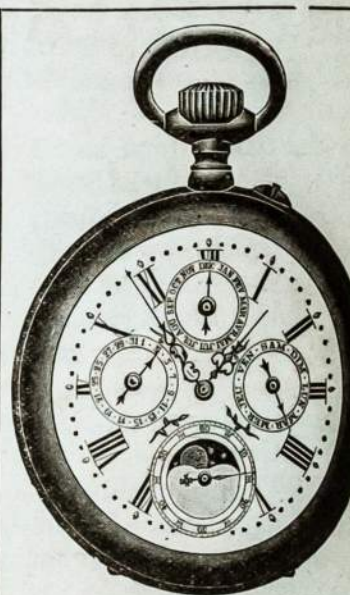
tavorą ant expreso, tada eisime per expresą ir pirkėjas užsimokės visus pristuntimo kaštus.

Per mūsų draugystę galima gauti visokius tavorus pigiau kaip kitur. Mes turime savo spaustuve ant 942 Lombard St., Philadelphia, Pa., atliekame visokius drukoriškus darbus ir išleidžiame didelius katalogus nuo visokių tavorų visokiame kalbose. Ant pareikalavimo prisigysime mūsų katalogus dovanai. Prašome prisigyti savo ir draugų adresu.

Mes nesulome ir negarsiname jokių tavorų uždyką, apart mūsų katalogo, bet parduodame gerus tavorus pigiau kaip kiti. Tie, kurie garsinasi ir prižada duoti ką nors už dyką, visai yra prigavikai ir nuo jų reikia saugotis, nes už dyką tavorus duodant niekas prekybos negali varyti.

Mūsų yra tikra lietuviška ko-operatyviška draugystė ir kiekvienas gali prie mūsų draugystės prisirašyti. Akcijos yra po vieną dolerį ir atneš ne mažiau kaip aštuonis procentus kas metą. Prigulinti prie mūsų draugystės gali tavorus pirkti 10 procentų pigiau kaip kiti. Užkvičiame visus tautiečius prie mūsų pirkliškios draugystės prisirašyti nors už vieną dolerį. Pinigus siųskite per Money Order iš pačto arba registravotoje gromatoje.

ATLAS TRADING ASSOCIATION, Dept. No. 1 P.O.Box 722
416-418-420 S. Broad St. ir 942 Lombard St.
PHILADELPHIA, PA., U. S. A.

J. M. Makurat

Graborjus ir Balsamuotojas
Atleku vishk atakančial, gerai, greitai ir pigiai.
3112 Richmond St., Philadelphia.
Tel.: Keystone 4275 D. east.

Gerai dantys yra neabutinai reikalingi gerai sveikatai, todėl nueik pas dantištą

Dr. J. I. Halpern

868 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.

Jis sutvarkis tavo dantis už žema preke. Traukia dantis be skausmo, indeda naujus. Kalba lenkiškai.

Valandos: Dienomis 9 iki 9 vakare. Nedėliomis 9 iki 4 vak.

Telefonai:
Bell Kena. 36 18-A
Keystone East 42 21 D

JONAS F. BAJ

Lekiškai-Lietuviška Stainė
šiaurinej Philadelphijos dalyj. Arkliat gatai kiekvienoj valandoj veselioms, krikštynomis, pagrabams ir pasivažinėjimams.
2501 Edgemont St., Phila., Pa.

Rusiškas Notariušas

Sutaisau visokius dokumentus, kontraktus, užstatomybę; paliudiju parazus, sutaus pasportus ir visokias valdiszkas popieras. — Perku ir parduodu namus ir apsaugoju nuo ugnies (insurance). Duodu rodas. Sukolektuoju pinigus, skolas ir randas. Visi reikale kreipkitės pas mane. Žemiausios prekes už tarnystę.

Paul M. Myers

N. E. Cor. Franklin & Poplar St.
PHILADELPHIA, PA.

Telefonas:
Bell Lombard 4-11
Keystone Main 70-11 A

Wholesale pardavinetojas tikrai geriausiu užbežiniu ir naminiu vynu, likeriu ir šnapso visoje Philadelphijoj, Pa.

Simon Borowski

Pardavineja butelkomis
Tannhaeuser Beer
Adresas toks:

736 So. 3-rd Str., Philadelphia, Pa.

Jei kam reikia koklių nors gėrymų, atidžiai kykite pas jį, o busite pilnai užgandinti

DR. RICHTER'S

PAIN-EXPELLER

Šiuo suspaustas eksuomų yra kaip sulūžęs laivas ant olų. Jeigu tu sergi

Reumatizmu, Neuralgija, Peršišaldimu ir t. t.

Pasigyk **PAIN EXPELLER**

Geriausio vaisto visam pasaulij gaminamas vienoje aptekose 25 ir 50c.

F. Ad. Richter Co.
215 Pearl Street
NEW YORK, N.Y.

Lietuviai, visokiuose reikaluose rinkit savo vertelgas. Reikalui atsidus kreipkitės pas:

L. A. Ostapowicz

Lietuviškai-Lenkiškas Graborius.
2636 E. Allegheny Ave., Phila., Pa.
Telefonas Bell 397 Kensington.

NAUJAS KATALOGAS

Iskio nebuvo lietuviškoj kalboj, bus lietuviškai prisijustas ant pareikalavimo kuris prisijus 10 c. markems. Tame kataloge telpa aprašymai, apie Elektriskų Krutančių paveikslų mašinas, magiškas lempas, štukas, visokių gaminių knygas ir tt. Kas nusipirks naują juokingų dainų knygelę "Dainų Vainikėlis" kurios prekė 25 cent. tam prisijusime katalogą dykai. Reikalaujame gerų agentų pardavinejimui mus tavorų po miestus ir miestelius. Adresuokite:

Geo. A. PUPAUSKY & Co.,
1112 S. LEAVITT ST. CHICAGO, ILL.

Bell Phone Kensington 57-3

S. Szveda

Lietuviškai-Lenkiškas Graborius :
2409 E. Norris St., Philadelphia.

Vieno reikaluose kreipkitės pas savo tautietį, kur visus reikalus atlieka prieliskai ir pigiai.

SKAITYK! SKAITYK!
Vasavos specialistas
FOTOGRAFAS

Kiekvienas, kurs iškirps šį apgarsinimą ir atsineš pas mus, gaus spilkutę su savo arba keno kito paveiksliu visai dykai. Neužmirškite adresu:

Wolpe Studio
421 So. 5th St., Philadelphia, Pa.

Geriausios visoj Philadelphiaj Rusiškai-Turkiškos Pirtys
15 ir 25 centai.
Šiltos ir šaltos vanos 15 c. Atdaros kasdien iki 12 val. nakties. Seredomis moterims nuo 1 val. po piet.
SOL. GOODMAN
211-13 Vine St., Philadelphia, Pa.

EDWIN M. SIPE
PLUMBERIS ir PEČIŲ INŽINIERIUS
2712 E. Allegheny Ave., Philada.

Mano darbas gali but matomas naujoje svetainėje ant E. Allegheny Ave.

S. KONIECZNY
3131 Richmond St., Phila., Pa.
ARTISTAS-SKAPTORIUS
Dirba
Altorius, kozelnyčias ir kitas bažnyčios itaisas. Teipgi karūneles, šarpas ir kitus dr-sėiu darbus. Kreipkitės prie jo!

JEI TU MYLI
GERA ARIELKA
Parašyk mums tuoj, o aplaikys: paaiškinimą kaip gali gauti.
Visai Dykai Vieną Kvortą
Geriausios tyros Arielkos.
SECURITY CO., 421 Water St. Chicago

Vardas
Adresas

KIEKVIENAS, kuris ateis pas
A. Margulis
pirkti vyno, arielkos arba kitų gerimų, aplaikys gražią dovaną — puikią plėčkelę degtinės. Pamėginkit syki tikrai rusiškų gerimų — visada naudosit
Kalbam rusiškai ir lenkiškai
A. MARGULIS
N.E. cor. 4th & Monroe Sts., Philad'a.

Bell Phone 2477 Keystone 4269 A
ALEX. KOZUCHOWSKI

Didžiausia sankrova arielkos, vyno, ilkiečio, vietinių ir iš užsienio. Alus buteliukuose Szmidt'o bravoro. Dirbtuvė minerališkų vandenų.

Kalbam lietuviškai, lenkiškai, ruskai ir angliškai.
2728 E. Allegheny Av., Philadelphia.

Bell Phone: Frankford 454 D.
George S. O'Connor
4464 RICHMOND ST.
PHILADELPHIA, PA.
PLUMBERIS.

Pertaiso gaza ir sutvarko kitus daiktus reikalaujančius taisymo. Teipgi intaiso gazo, garo ir šilto vandens šilumą.

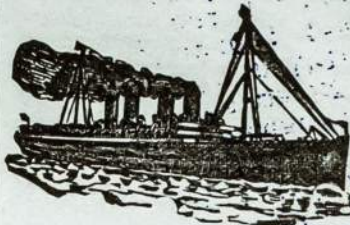
ST. KEMPA
2804-06 Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Pristato vežimus veseilioms, krikštynoms, pagrabams ir tt. Jis yra vienintelis tikras ir teisingas tautietis. Prekes prienamoms.
Keystone Telefonas: East 42-65-A.

STEFAN PAPIERNIK

Lenkiškas Bankierius, Laivakorčių agentas ir Publiškasis Notarijus.

**807 S. Front ir
352 N. 25 St.**

PARDUODA LAIVAKORTES ANT

VINIŲ LINIJŲ | VISAS PASAULIS DALIS. MAINO PINIGUS IR SIUNCIA | VISAS ŠALIS UŽ KURSO KAINAS.

**Kamp. 23. ir Callowhill gatv.
Philadelphia, Pa.**

GEORGE BELAWSKIS
1216 S. 2nd St. Philadelphia.
LIETUVIŠKAS SALIUNAS.

Lietuviški kvėpentiniai cigaretai, geriausia degtinė McHenry, Treiner ir kitų. Linksma vieta, geras patarnavimas, grina lietuviška kalba.

FREDERICK D. FELTO SALIUNAS yra geriausia lietuviams užėja. S. W. Cor. Richmond & Allegheny Ave. Philadelphia, Pa.

P. S. Silvermano
Rusiškai Turkiška **PIRTIS**
312 Carpenter St. Philadelphia, Pa.

Fotografiška **Galerija**

Paraiduoda už labai žemą kainą iš priežasties savininko išvažiavimo į Europą. Gera progą lietuviui arba lenkui pradėti biznį, nes vieta randaš dalyj apgyventoj lietuviams ir lenkais. Dėl artėjančių žinių atsisauskit šiuo adresu:

JOHN J. TARNOGURSKY, SECOND ST. PHILADELPHIA, PA.

J. Pomerantz

Nuo šio laiko duoda didelę 16 X 20 pavelsla veltai su labai gražiais rėmais su kiekvienu tužinu fotografijų už visai žemą kainą.

739 S. 2nd St. Philadelphia, Pa.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka Philadelphiajje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiuncia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Paroduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

VISU ATYDAI!

Drg. A.M. STANELIS, visiems žinomas Philadelphiaj Bankierius, Laivakorčių, Real Estate ir Insurance Agentas atidaro nuo 10 Birželio (June), š.m. naująofisą PHILADELPHIJOJ po num.: **306 North 13th Street** : : : (Netoli Vine St.)

Šitos pigios prekės tikai ant trumpo laiko!

No. S. 42. Iš kieto gumo, pagerintas kotelis, iš apaczios įpilamas raszalas su No. 5 stipria 14 karatų auksine plunksna. Labai tinkama knygų vedėjams, redaktoriams, advokatams ir visiems, kurie tankiai ir daug raszo. Skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimu. \$2,00

No. S. 44. Iš kieto gumo, dailiai iszmargintas kotelis, iš apaczios pripilamas raszalas, 18 karatų auksinės, dailiai iszmargintos rinkės 1 ketvirta colio pločio, su No. 2 stipria, 14 karatų auksine plunksna. Skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimais. — \$1,50.

No. S. 45. Iš kieto gumo, dailiai iszmargintas, naujai pagerintas diktas kotelis, 18 karatų auksinės, dailiai iszraizytos rinkės 3 asztuntos dalis colio pločio, iš apaczios pripilamas kotelis, No. 5 stipri czysto aukso plunksna. Skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimais. — \$2,65.

No. S. 47. Labai dailus perlinis kotelis, iš apaczios įpilamas raszalas, 18 karatų auksinės rinkės, 3 asztuntos dalis colio pločio, No. 2 stipri czysto aukso plunksna. Skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimais. — \$3,00

No. S. 40. Iš kieto gumo, labai dailiai iszmargintas kotelis ir virszus su No. 4 czysto aukso plunksna. Skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimais. — \$1,25.

No. S. 46. Iš kieto gumo, naujai pagerintas kotelis, ant kotelio ir virszaus „sterling“ sidabro padabinimai, artistiskai atidirbti, No. 4 czysto aukso plunksna. Kiekviena dailioje szilkinėje skrynelėje, iszmuštoje baltu atlosu. — \$2,25.

No. S. 39. Iš kieto gumo, dailiai iszmargintas kotelis, iszszriubuo-

jama apaczia, per kurią galima raszalo pripilti, No. 1, 14 karatų auksinė plunksna. Skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimais. — \$1,00.

No. S. 43. Iš kieto gumo, dailiai iszmargintas kotelis, 18 karatų au-

kso, dailiai iszraizytos rinkės, 3 asztuntos dalis col. pločio, su No. 3 stipria 14 karatų aukso plunksna. Skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimais. — \$2,00.

No. S. 48. Sterling sidabro kotelis ir virszus, labai dailiai artistiskai atidirbti, su No. 2 czysto aukso plunksna. Dailioje skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimais. — \$5,25.

No. S. 41. Iš kieto gumo, extra diktas pagerintas kotelis, dailiai iszmargintas, su dviem auksinėm, rankomis iszraizytom rynnem, su dailia No. 4 czysto aukso plunksna. Skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimais. — \$1,50.

No. S. 49. STYLIOGRAFISZKAS PAISZELIS. Raszalo pripilamas kotelis, 14 karatų aukso smailuma.

Labai tinkamas vertelgoms ir kitiems, kurie vartoja paiszelius (alavėlius) pažymėjimui, ar užraszinėjimui ko ant greito. Skrynelėje su czirszkyne ir pamokinimais. — 95c.

Reikalaujantiems prisiųsime didžiausią iliustruotą katalogą visokių pirkinų dovanai.
Atlas Trading Association, Dep.No.1, P.O. Box 722. 416-418-420 S. Broad, 942 Lombard Sts., Philadelphia, Pa. U.S.A